

Hvilke vurderinger ligger til grunn for anmeldelser av vold i nære relasjoner?

"Hvilke vurderinger gjør barnevernsansatte før de eventuelt varsler om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet?"



- "For å lykkes med å bekjempe vold i nære relasjoner må innsatsen være helhetlig og samordnet." –

Justis- og beredskapsdepartementets handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021 – 2024.

Mastergradsoppgave
Erfaringsbasert master i etterforskning
Politihøgskolen, Oslo

17.04.23

Veileder: Høgskolelektor Cecilie Torvik
Kandidat: Astri Johanne Holm
Antall ord: 21.691

Bilde på forsiden: Bildet på forsiden av oppgaven er hentet fra politiets egen nettside som omhandler vold i nære relasjoner og hva man skal gjøre om man mistenker en så grunnleggende og alvorlig kriminalitet (<https://www.politiet.no/rad/vold-i-naere-relasjoner/mistenker-du-vold-motbarn/>) (14.12.22).

Sammendrag

I mange år har barnevernet måtte tåle kritikk for en tilsynelatende manglende handlekraft i situasjoner hvor barn lever i fysisk, psykisk og eller seksualisert vold. Tidligere direktør for Barne- og ungdoms- og familiedirektoratet, Mari Trommald uttrykte: *"Vi kan gå i to grøfter. At vi griper inn for seint eller for tidlig"* (Mjaaland, Fjeld og Rydland, 2016 i Kane mfl. 2016:13).

Barnevernet er en av politiets viktigste samarbeidspartnere. Samtidig erfarer politiet at de enkelte ganger blir brukt som siste utvei i en fastlåst situasjon for enkelte barnevernstjenester. Forholdene barna det er snakk om lever i, inngår i grov kriminalitet med høy strafferamme. Allikevel har det vist seg at det kan gå år før politiet blir gjort kjent med forholdene. Det har derfor vært interessant å se nærmere på hva slags vurderinger forskjellige barnevernsansatte gjør før de eventuelt varsler om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet. Disse vurderingene vil bli belyst av kriminologisk og sosiologisk perspektiv, samt lovverk. I tillegg nasjonal og internasjonal litteratur og forskning i grensesnittet mellom politi og barnevern.

For å belyse problemstillingen, vil jeg se på hvilke vurderinger barnevernsansatte gjør før de eventuelt varsler om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet. Forskningsspørsmålet i oppgaven er hvilke vurderinger som ligger til grunn for anmeldelser av vold i nære relasjoner fra barnevernsansatte, ble det gjennomført tre fokusgruppeintervjuer med tre barnevernsansatte fra samme kontor i hver av intervjuene. I analysedelen ble refleksiv tematisk analyse benyttet (Braun & Clarke, 2006, 2013, 2019). Braun og Clarke sin seks-steps prosedyre ble benyttet som utgangspunkt. Analysens resultat ble samlet i tre hovedtemaer: (1) Hvordan barnevernet er organisert og hvem som har beslutningsmyndighet, (2) hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner, hva som er et mulig straffbart forhold innen dette kriminalitetsområdet, og (3) barnets beste. Det første temaet synliggjør hvor beslutningsmyndigheten formelt sett ligger og hvordan den enkelte ansatte kan påvirke denne. Tema to synliggjør hva den enkelte informant legger i de ulike formene for vold i nære relasjoner og hva de mener er akseptabelt og ikke. Det siste temaet fanger opp hva den enkelte legger i begrepet barnets beste, noe som igjen kan forklare hva som er grunnen til at man vurderer samme situasjoner ulikt. Som en avsluttende kommentar synliggjør denne oppgaven viktigheten av å ha kunnskap om lovverk og dets

innhold, samt belyse ulike begrep og hva den enkelte og ulike yrkesgrupper legger i dem. Ved å inneha en slik kunnskap vil det være lettere å finne hverandre og samarbeide til det beste for de involverte.

Summary

For many years the Child Care Service has been heavily criticised for its failure to act when children are exposed to physical, psychological, or sexual violence. As former director of the Directorate for Children, Youth and Family Affairs, Mari Trommald put it: *“We end up in one of two ditches – either we intervene too late or too early”* (Mjaaland, Fjeldand Rydland, 2016 in Kane and others 2016:13).

The Child Care Services are among the police’s most important partners. Nonetheless, the police sometimes experience that certain services use them as the last resort in situations that have become locked. Though cases may involve serious crimes with long prison sentences, years may go before the police are informed. For this reason it has been interesting to examine more closely what kind of judgements child care staff make before deciding to warn the police of possible crimes. These judgements will be viewed in criminological, sociological, and legal perspectives.

What evaluations do child care staff make before warning the police? In order to find out three focus group interviews were carried out, three staff from one office for each interview. The interviews were then analysed utilising the reflexive thematic analysis method (Braun & Clarke, 2006,2013, 2019). Braun and Clarke’s six-step procedure was adopted as a starting point. The results of the analysis were arranged in three main themes:

(1) How is the child care office organised and who makes decisions? (2) How do informants understand the concept violence in close relations? What might constitute a crime? (3) How do they understand “what is best for the child”?

Point one clarifies who is formally empowered to make decisions and how individual members of the staff can influence decisions. Point two clarifies what individual social workers think constitute the various forms of violence in close relations and what is acceptable and what not. The last point clarifies what they believe is best for the child. In conclusion, this paper makes clear how important knowledge of the law is and how vital an understanding is of the various concepts and how the individual social worker and the different professions conceive them. Knowing about all this will make it easier for us to understand each other and better able to cooperate for the best of those involved.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
Summary	5
Forord	8
1. Introduksjon til tema og valg av problemstilling	9
1.1 Bakgrunn og kontekst	9
1.2 Analyse	11
Kapittel 2 – Metode	12
2.1. Valg av strategi for datakonstruksjon og metode	12
2.2. Utvelgelse av respondenter og barnevernstjenester	13
2.3. Utvikling av intervjuerguide	14
.....	15
2.4. Fokusgruppeintervju	15
2.5. Gjennomføring og transkribering	15
2.6. Etisk godkjenning og håndtering av innsamlet data	16
2.7. Å forske på sitt eget og andres – min rolle som forsker	16
Kapittel 3 – Teoretiske og juridiske rammer	17
3.1. Vold i nære relasjoner, hva er det?	18
3.2. Barnets beste – fra ulike vinklinger	23
Kapittel 4 Omfanget og konsekvensen av vold - hva viser forskning.	26
Kapittel 5 – Presentasjon av funnene	29
5.1. Funnene	30
5.1.1 – Tema 1.	30
<i>Hvordan barnevernstjenesten er organisert og hvem som har beslutningsmyndighet.</i>	30
5.1.2 – Tema 2.	31
<i>Hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner og hvordan de vurderer hva som er et mulig straffbart forhold innen dette kriminalitetsområdet.</i>	31
5.1.3 – Tema 3.	36
<i>Barnets beste.</i>	36
Kapittel 6 - Analyse - En drøftelse av materialet	42
6.1 – Hvordan barnevernstjenesten er organisert og hvem som har beslutningsmyndighet	42
6.2 – Hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner og hva som er et mulig straffbart forhold	44
6.3 – Hva som er barnets beste	51

Kapittel 7 – Oppsummering.	59
Litteraturliste:.....	60
Vedlegg 1:.....	73
Vedlegg 2:.....	75

Forord

Først av alt; takk til min engasjerte og trofaste veileder Cecilie Torvik. Hun har vist nødvendig romslighet og krav til fremdrift. Hun har beriket innhold og kommet med nødvendige endringsforslag underveis. Takk til jurist og klinisk barnevernspedagog Berit Landmark for gjennomlesning, gode faglige innspill og vinkler inn i oppgaveteksten. Takk til påtalejurist Trine Dyngeland Leiros for viktig juridisk kompetanse innen fagfeltet vold i nære relasjoner og seksuallovbrudd konkret inn i mitt arbeid med denne oppgaven. Takk til min niese Julie Kvalevaag-Holm, ung, klok og en uredd kritisk leser. Takk for at du har brukt av din tid til å lese korrektur og kommet med gode innspill.

Så må jeg få takke min enhetsleder John Roger Lund for tilliten og muligheten til å engasjere meg på kryss og tvers innen fagfeltet. Han gir meg frie nok tøyler til at jeg blir både effektiv, produktiv og kreativ, og allikevel holder meg innenfor fagfeltet.

Seksjonen min, dere gi meg energi, faglige utfordringer og masse å gjøre – TAKK!

Det er en sann glede å lede dere og ikke minst en givende og meningsfylt oppgave når jeg ser hvor mye bra vi får til sammen. En spesiell takk til avsnittsleder Margit Hjelmervik som fungerte for meg som seksjonsleder de ukene jeg måtte sette av til skriving i desember 2022.

Takk til gode samarbeidspartnere i ulike barnevernstjenester, som velvillig har stilt seg til disposisjon. Håpet er å klare å avdekke, stoppe og forhindre, ny og gjentakende alvorlig vold i nære relasjoner på en enda bedre måte i fremtiden sammen. Bare når vi evner å se på egen praksis igjen og igjen, i den hensikt å forbedre den, kan det blir bedre.

Til slutt vil jeg få takke venner og familie som har lært meg det viktigste i livet og som fortsatt gjør det. Takk for utfordringer og for at dere tåler meg og mitt engasjement. En spesiell takk til min ektemann Øivind og min sønn Håkon. Uten dere hadde livet vært mindre fargerikt, morsomt, lærerikt og meningsfylt.

Det har vært et privilegium å få sette av tid til å gjøre dette på en grundig og god måte.

Astri Johanne Holm, Lier, 17.04.23.

1. Introduksjon til tema og valg av problemstilling.

1.1 Bakgrunn og kontekst

I fjor hadde jeg et møte med ansatte i en barnevernstjeneste. Denne barnevernstjenesten er av dem som varsler om færrest straffbare forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet i den aktuelle byen. I oppstarten av møtet uttalte en av de ansatte: *"Vi melder ikke til politiet, fordi vi kan vold!"*. Seinere samme vår, hadde jeg et tilsvarende møte med en annen barnevernstjeneste. På dette møtet ble det uttrykt at de ikke varslet politiet om mulige straffbare forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner, *"om det ikke ble benyttet gjenstander i forbindelse med voldsutøvelsen ovenfor barna."*

Disse uttalelsene skapte bekymring, spørsmål og nysgjerrighet. Håpet er at denne oppgaven kan være med på å finne ut mer om hvilke vurderinger barnevernsansatte gjør før de eventuelt varsler politiet om mulige mishandling i nære relasjoner. Problemstillingen har et intervensjonsorientert formål (Bukve, 2016). Det vil si en problemstilling som søker å løse noe praktisk og dermed har endringspotensiale i retning av bedre og riktigere vurderinger knyttet til når forhold skal varsles om til politiet.

Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021 - 2024 *"Frihet fra vold"* legges til grunn for tilnærmingen, sammen med samhandlingsrutinen mellom barneverntjeneste, barnevernsvakt og Politiet i Oslo av november 2019 (revidert januar 2023) og de nasjonale retningslinjene om samarbeid mellom politi og barnevern av mai 2020.

Etter over 25 års arbeidserfaring fra norsk politi sitt arbeid ulike steder i landet og gjennom deltagelse i ulike internasjonale politioperasjoner ulike steder i verden, har en problemstilling gått igjen og ligget til grunn for mange problemer og andre kriminalitetsområder verden over hvor jeg har fått medvirke. Dette er barn som vokser opp i voldelige familieforhold, der volden enten er av fysisk og eller psykisk karakter, uten at dette stoppes og de får hjelp i tilstrekkelig grad. Dette skaper sår og enorme kostnader i negativ forstand for den enkelte som

er utsatt, men ikke bare det – det skaper negative ringvirkninger også for lokalsamfunnet og storsamfunnet, i tillegg til at volden går gjennom generasjoner (Handlingsplan Frihet fra vold, 2021-2024; Edvardsen, 2017; NOU2020:17, Menon-publikasjon nr. 15/2023 og Killèn, 2019).

Besvarelsen er tilknyttet masterstudiet i erfaringsbasert etterforskning, da vi i mye større grad som politi og samfunn må respondere på vold i nære relasjoner som det det er, nemlig grov kriminalitet som skal straffeforfølges. Samtidig kan det være nyttig å gå mer inn i hjelpernes vurderinger for når de mener det skal varsles om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner. På den måten kan man forstå hvordan man i større grad kan lykkes med å avdekke, stoppe og forhindre ny og gjentakende vold i nære relasjoner sammen på et tidligst mulig tidspunkt. For å kunne stoppe, forhindre og forebygge for ny og gjentatt vold i nære relasjoner, må forhold varsles om og ulike ressurser finne hverandre. I denne oppgaven er det spesifikke barnevernets varsling til politiet og vurderingene som ligger til grunn for disse som det sees nærmere på, slik det beskrives i problemstillingen: *"Hvilke vurderinger gjør barnevernsansatte før de eventuelt varsler om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet mishandling i nære relasjoner til politiet?"*

Som en innledning til problemstillingen ble justis- og beredskapsdepartementets handlingsplan *"Frihet fra vold"*, regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021 – 2024, samt samhandlingsrutinen mellom Barnevernstjenesten, barnevernsvakten og Politiet i Oslo som skal følge opp dette lokalt brukt som et utgangspunkt.

Fra 1.1.2022 ble ordet "anmeldelse" byttet ut med ordet "varsel" når barnevernstjenestene skal henvende seg til politiet fordi de er bekymret for at det foregår handlinger som rammes av norsk straffelov i konkrete familier. Endringen ble innført for å bygge ned eventuelle barrierer mot å kontakte politiet, samt frata barnevernstjenestene ansvaret for at familier ble meldt til politiet. Besvarelsen tar ikke for seg hva denne endringen har hatt å bety.

Utfordringene som ligger i fenomenet vold i nære relasjoner, skal og kan ikke løses av politiet alene. Av den grunn må også de teoretiske rammene preges av tverretatlige og tverrfaglige rammer for å belyse temaet fra ulike faglige vinklinger. Forståelse av vold i nære relasjoner fremstår som kompleks og avhengig av hvilken sammenheng det skal brukes, samtidig som

det slåes fast som et mål at barn skal vokse opp med fravær av vold (Ot.prp. nr 104 (2008-2009)). Det fremstår som nødvendig å kunne noe om voldsfenomenet. Per Isdal uttrykker dette godt i følgende sitat: *"Det som er uforståelig og uforklarlig, kan heller ikke forhindres eller forebygges"*(Isdal, 2018:10).

Oppgaven starter med bakgrunnen for valgte tema, for så å gi et kort teoretisk valgt bakteppe før utfordringer og fordeler knyttet til mitt daglige virke og nærhet til temaet og problemstillingen beskrives. Det vil bli redegjort for hvordan undersøkelsene ble gjennomført og hvilke metodebruk dette representerer (Bukve 2016), samt hvilke fordeler og ulemper som finnes ved bruk av valgte metode (Tjora 2021). Funnene gis oppmerksomhet, tematiseres og analyseres. Fokusgruppeintervju har blitt benyttet til å innhente informasjon. I den grad fokusgruppene hadde uenigheter innad i gruppen under intervjuet, vil denne interaksjonen synliggjøres i analysen (Tjora, 2021). Jeg vil trekke inn aktuell teori, dette for å oppklare, problematisere, diskutere og underbygge ulike vinklinger der det er hensiktsmessig. Avslutningsvis vil jeg presentere data og drøfte resultatene opp imot problemstillingen.

1.2 Analyse

Kategorisering av temaer gitt gjennom intervjuene, er en analyseform som virker relevant å benytte. Analyseverktøy for dette prosjektet kunne vært Dag Ingvar Jacobsen sin innholdsanalyse (2022). Videre kunne kategorisering og innholdsanalysen blitt spesifisert ved hjelp av tekstene i Norsk handlingsplan og samhandlingsrutinen mellom barnevernet og Oslopolitiet benyttes som et supplement til intervjupersonenes uttalelser og svar. På denne måte ville problemstillingen bli utdypet på en relevant og hensiktsmessig måte.

Allikevel fremsto en tematisk analyse (Braun & Clarke, 2006; 2013; 2019) som den mest treffende. En slik analyse vil identifisere og analysere ulike mønstre i det fremkomne gjennom fokusgruppeintervjuene. Metoden fremstår som både metodisk og teoretisk fleksibel. På den måten kan resultatene bli gjennomgått på en strukturert og oversiktlig måte, samtidig som metoden tillater individuelle synspunkter og variasjoner å komme frem (Brun & Clarke, 2006; Braun et al., 2019).

Kapittel 2 – Metode

2.1. Valg av strategi for datakonstruksjon og metode

Formålet med oppgaven har vært å få svar på forskningsspørsmålet: *Hvilke vurderinger ligger til grunn for anmeldelser av vold i nære relasjoner fra barnevernsansatte?* For å få svar på forskningsspørsmålet ble fokusgruppeintervju valgt som metode. Dette er en underkategori og sorterer under kvalitativ metode. Denne metoden gir muligheter for å gå dypere ned i hvert enkelt svar og skaffer en dypere innsikt i hva den enkelte som deltar i undersøkelsen mener og tenker, hvordan de reflekterer og forholder seg til ulike etiske dilemma. Ved å benytte fokusgruppeintervju, var det mulig å stille utdypende spørsmål underveis i intervjuet, så informantene som jobber med slike spørsmål daglig kunne drøfte disse mens jeg observerte. Bruken av fokusgruppeintervju gjorde det mulig for meg som forsker gjennomgående å lete etter det som lå til grunn for deres vurderinger og lytte etter hvordan de tenkte høyt og reflekterte alene og sammen. Det å få innsikt i hvilke typer diskusjoner og hvilke argumenter som ble benyttet gav kunnskap om hvilke vurderinger som ligger til grunn før eventuelt barnevernsansatte varsler om mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet. Det var avgjørende å samle inn data som var mest mulig gyldig og pålitelig. Analyseresultatene er avhengig av dette for at validitet og reliabilitet skal bli best mulig (Johannessen, Tuft og Christoffersen, 2016). Eller sagt på en annen måte; analyseresultatene er avhengig av at vi måler det vi ønsker å måle og at vi i størst mulig grad kan stole på den informasjonen som er samlet inn. Reliabiliteten viser til hvor pålitelig datamaterialet er, mens validiteten handler om gyldighet og relevans (Jacobsen, 2015).

Jacobsen (2015) uttrykker at dataene man innhenter via kvalitativ metode preges "*av nyanserikdom, åpenhet høy begrepsgyldighet, nærhet og fleksibilitet*" (Jacobsen, 2015:129). Det er også gjenkjennbart i funnene. Ved å benytte fokusgruppeintervju som kvalitativ studie, ble svarene nyanserte, utdypede, mulige å spisse med oppfølgingsspørsmål og jeg fikk nærhet til informantene gjennom direkte spørsmålstilling i gruppeintervjuene. Fokusgruppeintervju er en effektiv måte å gjennomføre intervju på. Flere kommer til orde, refleksjoner kan observeres når de gjøres mellom informantene. Samtidig kan ulik gruppedynamikk påvirke den enkeltes utsagn, slik at de sier noe annet enn det de egentlig mener. Et motstykke ville

eksempelvis vært en kvantitativ studie med spørreskjema med avkrysningsmuligheter sendt ut til et stort antall informanter. I hvilken grad man mottar ærlige svar, vil være et ubesvart spørsmål, enten det er skriftlig, muntlig, individuelt eller i gruppe spørsmål blir stilt (Jacobsen, 2015).

Mitt mål var å få kunnskap om hvilke vurderinger den enkelte barnevernsansatte gjør før de eventuelt varsler om et mulig straffbart forhold til politiet innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner og hvordan de forstår begrepet *barnets beste*. I tillegg til dette ønsket jeg å finne ut om det er ulikheter mellom ulike barnevern og barnevernsansatte. Derfor ble valg av kvalitativ metode gjennom fokusgruppe intervju valgt som metode for informasjonsinnhenting. Det har vært interessant å få fram hvordan den enkelte forstår sitt oppdrag, sin rolle og de konkrete situasjonene. Samtidig kan et slikt metodevalg påpeke hvordan eventuelt kontekst påvirker individet i forbindelse med holdninger og beslutninger (Jacobsen, 2022).

Ulemper ved det kvalitative metodevalget kan være at datamengden som blir samlet inn, er så massiv at det kan bli vanskelig å strukturere det, og håndtere nyanserikdommen og sortere det i kategorier. Ubevisst kan dette ha ført til siling av informasjon. Fokusgruppeintervju som kvalitativ metode er ressurskrevende og vil av den grunn virke begrensende på antall utvalgte respondenter. Den er lite egnet til bruk ved eksemplvis et ønske om generalisering (Jacobsen, 2022), da utvalget er for lite. Samtidig kan det gi en pekepinn på hvordan enkelte barnevernstjenester gjør sine vurderinger. Studien bringer forhåpentligvis inn interessant kunnskap om hvilke vurderinger som ligger til grunn for eventuelt varslinger til politiet fra barnevernsansattes side, når det kommer til kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner.

2.2. Utvelgelse av respondenter og barnevernstjenester

Med bakgrunn i valgte metode, fant jeg det relevant å intervju en gruppe på 3 barnevernsansatte ved 3 barnevernstjenester, til sammen 9 personer. I hvert fokusgruppeintervju deltok 3 personer, en såkalt "minifokusgruppe" (Krueger, 1994 i Tjora, 2021). En minifokusgruppe består av personer som er spesialister innen sitt fag (Tjora, 2021). 3 deltakere i gruppene, var i minste laget for å lage en diskusjon, samtidig var de få nok til at alles synspunkter og meninger kom godt frem og hadde mulighet til å bli hørt.

Før de 3 fokusgruppeintervjuene ble gjennomført, ble det kjørt en pilot med 3 deltakere fra en fjerde barnevernstjeneste, også disse fra en mottaksavdeling. Hensikten med pilotintervjuet var å få sjekket ut om intervjuguiden fungerte etter intensjonene, noe den gjorde. Resultatene fra pilotgjennomføringen er ikke tatt med i besvarelsen.

Metoden fokusgruppeintervju krever nøye vurderinger før utvelgelse (Jacobsen, 2022), for at utvalget ikke skal bli for styrt i en retning av en spesiell mening, slik at nyansene ikke kommer frem. Valget av betegnelsen "informanter" begrunnes i at de tilhører samme organisasjon og kultur (Jacobsen, 2022). Barnevernstjenestene ble valgt ut ifra ulikhet i størrelse og i geografisk beliggenhet / nedslagsfelt. De barnevernstjenestene som fikk henvendelsen, ble bedt om å stille med 3 personer som har med vurderinger av om barnevernssaken skal varsles videre til politiet eller ei. Alle tre barnevernstjenestene stilte med 3 ansatte som alle jobbet i mottak i de aktuelle barnevernstjenestene.

2.3. Utvikling av intervjuerguide

Spørsmålene i intervjuguiden har blitt utviklet med utgangspunkt i forskningsspørsmålet. Etter som det kan være hensiktsmessig å starte intervjuet på en myk og oppvarmende måte, ble det startet med å få klarhet i deltakernes plassering i organisasjonen og hvordan deres arbeidssted var organisert (Willig, 2013; Jacobsen & Torsvik, 2019). Dette var dessuten nyttig for å se om organisering hadde betydning for varslingshyppighet til politiet.

Intervjuguide ble utarbeidet for å belyse hovedproblemstillingen. På den måten styres intervjuet mot relevans (Kvale 2015). Intervjuene ble pre-strukturerte. På den måten ble hvilken informasjon og data jeg søkte synliggjort for både de jeg skulle intervjuer og meg selv. Fremgangsmåten muliggjorde åpenhet og bevissthet rundt egne og informantenes eventuelle forforståelser og forutinntatte holdninger (Jacobsen, 2022). Intervjuguiden har åpne spørsmål, for å i størst mulig grad gi rom for ulike meninger og syn. Informantene fikk spørsmål om å reflektere og drøfte ulike spørsmål seg imellom, for å best mulig få frem nyanser, uenigheter, dilemmaer, begrunnelser og vurderinger. Informantene ble oppfordret til å komme med eksempler for å fylle ut svarene, der det var nødvendig.

2.4. Fokusgruppeintervju

Informasjonen til oppgaven er innhentet ved bruk av fokusgruppeintervju. Slik ble det mer naturlig for gruppens deltakere å snakke fritt og gruppedynamikkens interaksjonsprosess gav tilleggsinformasjon (Morgan, 1997). Metoden kan virke mindre truende på informantene, slik at meninger og holdninger lettere kommer frem, enn ved et individuelt dybdeintervju (Krueger & Casey, 2000).

Den hermeneutisk tilnærming i intervjuet gjorde systematisering og kategorisering av materialet mulig på en hensiktsmessig måte. Med dette menes at min fortolkning av tema og situasjon gjorde det lettere å kunne dele svarene inn i temaer i etterkant. Det opplevdes som hensiktsmessig å identifisere enkelte kategoriseringsområder i forkant av og underveis i intervjuprosessen. Det å ha klargjort noen kategorier på forhånd, hadde betydning og gjorde det mulig å styre intervjuet mot en eventuell utdypning av temaene (Kvale 2015; Jacobsen 2022). Kategoriene er laget med utgangspunkt i problemstillingen og det som ut fra teori, lovverk og praksis fremsto som mest sentralt og avgjørende for å kunne belyse vurderingene som ble gjort.

2.5. Gjennomføring og transkribering

Intervjuene ble gjennomført i den enkelte barnevernstjenestes lokaler. Informantene var på hjemmebane og i forhåpentligvis for dem trygge omgivelser. I likhet med å bruke allerede eksisterende informantgrupper, anses også det å gjennomføre intervjuer i situasjoner og lokasjoner som er kjent for informantene som optimaliserende (Tjora, 2021). Dette kan blant annet stimulere til mer naturlige diskusjoner, som igjen vil kunne skape en validitet som er høy (Tjora, 2021). Det var satt av inntil 60 minutter til hver fokusgruppe. To varte omtrent akkurat så lenge, ett ble avsluttet etter 45 minutter, da gruppa fremsto som ferdig diskutert, da samtalen dem imellom stoppet opp.

Hvert enkelt intervju ble tatt opp på lyd og intervjuene ble i sin helhet transkribert i etterkant av gjennomføringen. Alt som ble sagt og gjort ble notert ned med jevne tidsangivelser, for at

de ulike sitatene og utsagnene lettere kunne finnes igjen. Lydopptakene sikret meg som forsker muligheten til å få med meg alt som ble sagt i intervjuene. I tillegg frigjorde dette min kapasitet under intervjuet, slik at min oppmerksomhet kunne rettes i sin helhet på informantene og intervjusituasjonen vi var i. Det ble opplyst om at det ville bli tatt opptak av intervjuet i forkant av intervjuet. Den enkelte ble spurt om vedkommende hadde noen motforestillinger, noe ingen hadde. Det ble orientert om hvordan lydfilene skulle lagres og etterpå slettes. Lydopptakeren ble liggende urørt på bordet under hele intervjuet, for å skape minst mulig fokus på opptaket.

Bruk av lydopptak gav meg som forsker mulighet til å legge frem direkte sitater, akkurat slik informanten uttrykte det. Ved å gjøre det på denne måten, styrkes påliteligheten til undersøkelsen, da stemmene til informantene gjøres synlig helt konkret og når helt frem til leseren (Tjora, 2021).

2.6. Etisk godkjenning og håndtering av innsamlet data

Høsten 2022 fikk studien en etisk godkjenning fra norsk senter for Forskningsdata (NSD). Intervjuene ble tatt opp med Nettskjema sin Diktafon-app. Fra dette skjemaet ble datamaterialet aidentifisert og anonymisert. Lydfilene ble slettet fortløpende, ettersom transkriberingen ble gjennomført. Det ferdig transkriberte innholdet inneholder derfor kun anonymiserte opplysninger.

2.7. Å forske på sitt eget og andres – min rolle som forsker

Det har vært utfordrende for meg å innta en objektiv tilnærming og holdning til problemstillingen. Jeg har i en årrekke vært spesielt engasjert i kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner, både når det gjelder politiet og samfunnets håndtering av dette. Slike forhold kan ha påvirket intervjusituasjonen, utvelgelsen samt bevisst og ubevisst siling av data og således påvirket analysen, samt det faktum at jeg har vært tilknyttet politiet generelt siden 1995 og fortsatt er det. Tolkningen av informasjonen som er innhentet, vil bære preg av mine tolkningsrammer og verdsett, til tross for min streben etter objektivitet og bevissthet om det.

Dette kan også gjelde intervjusituasjonen så vel som dataanalysen. Samtidig er det viktig å nevne at nettopp denne erfarings- og fagbakgrunnen har gitt den kunnskapsmessige forståelsen som aktivt kan nyttes og som opplevdes som viktig i intervjusituasjonen for eksempelvis å få med flere nyanser og mer inngående informasjon. Ifølge Steinar Kvale (2015) er et av kvalifikasjonskriteriene for intervjueren å ha omfattende kunnskap om intervjuemnet. Det å ha god kjennskap til hele eller deler av konteksten for den valgte problemstillingen, gjorde det enklere å finne relevante spørsmål, forstå hva svarene henviste til, samt økte muligheter for å verifisere tolkningene av intervjupersonenes svar. Samtidig er det viktig å erkjenne partiskhet, da dette kan være med på å ”*belyse enkelte sider ved fenomenene som undersøkes, henter fram nye dimensjoner og bidrar til en kunnskapskonstruksjon med mange perspektiver.*” (Kvale 2015:206). Det vil si at jeg med min bakgrunn som politi, og særlig kjennskap til kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner, eksempelvis hadde en tilsynelatende tydeligere forståelse og oppfatning av når noe er straffbart i lovens forstand og ikke, enn flere av informantene. En slik diskrepans mellom hva som tolkes som grov kriminalitet og noe som det må aksjoneres på, gav meg et tydelig tegn på at jeg inntok et utenfra perspektiv. Det ble derfor ekstra viktig for meg å forstå hvordan informantene argumenterte, reflekterte og vurderte i hvert enkelt tilfelle før det eventuelt skulle varsles om til politiet.

Kapittel 3 – Teoretiske og juridiske rammer

For å synliggjøre kompleksiteten i forståelsen av kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner, trekkes teoretiske rammer fra flere fagfelt og vinklinger inn. Forskning på feltet legges frem for å synliggjøre forekomst og virkning. I lov om straff (straffeloven) defineres vold i nære relasjoner gjennom §§282 og 283. Her legges de juridiske rammene for kriminalitetsområdet. Samtidig er kunnskap om når meldeplikt og varslingsplikt utløses og hva en barnets beste vurdering inneholder, relevant for å skape en helhetlig tankerekke innen temaet

3.1. Vold i nære relasjoner, hva er det?

Ordet vold kommer fra det norrøne ordet "vald", som ble forstått i sammenheng med å herske, det å ha makt over andre (Lillevik, 2009). Makt og avmakt er ofte blitt trukket frem som to sider av vold i nære relasjoner. Makt gir mulighet til maktmisbruk og når dette skjer går makt over til å bli vold. For å motvirke avmakt og maktmisbruk i form av vold, gjøres det med rettferdig fordeling og likestilling (Isdal, 2000). Både makt, avmakt og maktmisbruk må i denne sammenhengen forstås relasjonelt. Med det menes at man i relasjon til en annen kan stå i en makt eller avmaktssituasjon (Lillevik, 2016). I alle relasjoner ligger det en mulighet for å utøve makt, selv om den ikke utøves (Weber, 2000). I en forelder / barn relasjon vil maktens dualitet være til stede, det vil si at foreldre kan ta avgjørelser på vegne av sine barn (Øye & Norvoll, 2013). På lik linje som barnevernet kan gripe inn om det blir kjent at barnet lider under potensielt farlige eller skadelige forhold, jf. barnevernsloven kapittel 4. Politi og påtalemyndighet kan gripe inn ovenfor medborgere om ro og orden ikke blir ivaretatt jf. lov om politiet (politiloven) 1995 §2.1. Verdens helseorganisasjon (WHO) definerer vold og helse på følgende måte:

"The intentional use of physical force of power, threatened or actual, against oneself, another person, or against a group or community, that either results in or has a high likelihood of resulting in injury, death, psychological harm, maldevelopment of deprivation" (Krug, Dahlberg, Mercy, Zwi & Lozano, 2002:23).

Psykisk og fysisk vold inngår i begrepet vold i nære relasjoner, i tillegg til seksualisert vold, sosial kontroll, vannskjøtsel, barnemishandling, kjønnslemlestelse, tvangsekteskap og oppdragervold (Lillevik, 2016). I et strafferettslig perspektiv er flere av disse voldsformene gitt egne paragrafer, slik som seksualisert vold som man finner igjen i kapittel 26; seksuallovbrudd og materiell vold som juridisk defineres som skadeverk i kapittel 28 i straffeloven. I et mer tverretatlig og tverrfaglig rammeverk, defineres vold i nære relasjoner i en noe videre forstand. Per Isdals mye brukte definisjon beskriver den subjektive opplevelsen og derav voldens funksjon, nemlig at den utsatte blir redd, ydmyket og eller kontrollert og nedverdiget (Heltne & Steinsvåg, 2011):

«Vold er enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får denne personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutte å gjøre noe den vil» (Isdal, 2000:36).

Det Isdal betegner som latent vold kan sammenlignes med det strafferetten kaller regime (Matningsdal, 2021). Bevis på regime, kan være redselen for at man gjentatt blir utsatt for ulike former for vold eller krenkelser som medfører at man innretter adferden sin på en gitt måte for å unngå ny vold eller krenkelser (PHS Forskning 2017:1, Politihøgskolen, 2017). Regimevurderingen har gått fra å være et moment i straffeutmålingen, til å bli et sentralt vurderingstema i anvendelsen av straffeloven etter §§ 282 og 283 (Aas & Andersen, 2017).

Fysisk vold er fysisk makt utøvd direkte mot en annen person. Det kan være dytting, riving i klær, risting, slag, spark, kasting av gjenstander på den andre, ta kvelertak, holde opp mot vegg, legge den andre i bakken, holde fast, bruke våpen, slag eller stikkvåpen, eller skytevåpen. Denne typen vold kan forårsake både fysiske og psykiske skader, og i verste fall kan den andre ende opp med å miste livet (Lillevik, 2019). Øyvind Kvello (2015) sine perspektiver er kjent og brukt som kunnskapsgrunnlag av mange barnevernstjenester. Det er derfor relevant å se hen til hans innfallsvinkel og tankegodt. *"Fysisk mishandling omfatter flere former for potensielt fysisk skadelig og smertelig handlinger fra voksne overfor barn"* (Kvello, 2015:363).

Materiell vold kan derimot oppfattes som en noe mindre direkte form for fysisk vold, dette fordi den fysiske volden er rettet mot materielle ting. Eksempler på dette kan være knusing av inventar, slag i vegg eller i bord, velting av møbler, kasting av inventar eller regel rett rasering av inventar og rom (Lillevik, 2019). Denne volden kan oppfattes som mindre alvorlig, men har samme mål og effekt, nemlig å dominere og påvirke ved å skade eller skremme (Isdal, 2000).

Den psykiske volden er mindre synlig enn den fysiske og materielle volden, og derav vanskeligere å avdekke. Dette er en voldsform som heller ikke uttrykkes like eksplisitt. Den kan arte seg som sarkastiske bemerkninger og sanksjonerende taushet, ydmykende og degraderende utsagn som, "ingen bryr seg om deg og du er ingenting verdt." Latterliggjøring, isolering og eller utestenging kan være andre former for psykisk vold (Lillevik, 2016). Den psykiske volden kan deles opp i indirekte og direkte trusler, adferd som er kontrollerende, utagerende sjalusi og isolerende adferd (Heltne & Steinsvåg, 2011), eller som passiv og aktiv psykisk vold, som indikerer grov understimulering, likegyldighet og forståelse eller fiendtlige holdninger, latterliggjøring og trusler om straff (Bunkholdt og Sandbæk, 2008).

Seksualisert vold kan imidlertid være både fysisk og psykisk (straffeloven §§ 291 – 320). Alt fra ukvemsord eller slibriheter, til seksuell sjikane, uønsket beføling eller penetrering i kroppens åpninger, og eller forsøk eller gjennomført samleie. *"Seksuelle overgrep mot barn, skjer ut fra overgriperens behov, på bekostning av barnets behov"* (Søftestad, 2019:23).

Latent vold er den volden som ligger i lufta, fordi det har skjedd før, og den utsatte vet at den kan finne sted på nytt, uavhengig av voldsform. *"Latent violence is something which is not there, yet might easily come about"* (Galtung, 1969:172). For barn som vokser opp i hjem preget av dette, kan hele barnets hverdag og liv styres av strategier det har lært seg for i størst mulig grad unngå ny vold (Heltne & Steinsvåg, 2011). Det er ikke voldshendelsene alene som er det belastende, men den kontinuerlige frykten for og oppattheten av at vold ikke må skje (Kvello, 2015).

Økonomisk vold kan være et ledd i psykisk vold og sosial kontroll. Dette er en form for vold hvor den utsatte eksempelvis ikke gis råderett over sin egen økonomi. Dette kan innebære stor grad av sosial kontroll (Lillevik, 2019). Lillevik skriver om dette mest relatert til voksne, men det er muligheter for at denne typen vold også kan utøves ovenfor barn som nektes tilgang på nødvendige materielle goder og derav er sosialt kontrollerte. Styring og kontroll av en annens sosiale liv, kan inngå i straffeloven §§282 og 283. Her kan det dreie seg om å kontrollere hvem den utsatte snakker med, omgås, hvilke aktiviteter den andre kan delta på og hva den utsatte kan bruke penger på eller ikke. Denne typen vold kan føre til sosial isolasjon, ekskludering og bevegelsesbegrensninger (Lillevik, 2019).

Videre benevnes voldsformer som brukes i den hensikt å oppdra barn, som oppdragervold. Dette er en voldsform som skissert sett kan deles opp i to; en instrumentell og en emosjonell vold. Den første er beregnende og målrettet, den andre er mer impulsiv. Begge er utført som en måte å oppdra barn på (van der Weele, Ansar & Castro, 2011). I forbindelse med økt immigrasjon til Norge, har dette begrepet tatt over en del av det vi tidligere definerte som fysisk mishandling. Det er en voldsbenevnelse som mislikes av flere, da det både faglig og moralsk frarådes å benytte vold for å oppdra barn (Kvello, 2015). I en dom avsagt i 2010 klargjorde Høyesterett at *"vold mot barn er forbudt, også i oppdragerøyemed"* (Lillevik, 2019:20). Ulike former for vold i nære relasjoner utført for å gjenopprette familiens ære, kalles av mange æresrelatert vold i nære relasjoner. Denne volden er oftest drevet av patriarkalske eller matriarkalske strukturer, storfamilien står bak og den kan inneha alle de

foran nevnte voldsformene. Voldshandlingene kan utøves både ovenfor menn og kvinner. I all hovedsak er disse handlingene rettet mot kvinner, for å kontrollere hennes væremåte og da i særdeleshet hennes seksualliv. I ytterste konsekvens kan æresdrap gjennomføres for å gjenopprette æren (Lillevik, 2019; Holten & Øberg, 2019; NKVTS, 2018). Denne volden har et enda mer sammensatt voldsbildet, som også kan omfatte kjønnslemlestelse, tvangsekteskap, etterlatte mindreårig i utlandet, samtidig som den inngår i former for vold i nære relasjoner, da gjerningene er utført av nærstående familiemedlemmer (Harnes i Lillevik, 2019).

Tradisjonelt har vold i nære relasjoner blitt assosiert med fysisk vold. Dette er også den volden som trolig er lettest å dokumentere og etterforske, selv om rettspraksis stadig gjør nyvinninger. Barn som eksempelvis er vitne til at en av sine nærmeste blir utsatt for ulike former for vold, blir gjennom dette utsatt for skadelig psykisk press og frykt. Det å se, høre og sansse at vold skjer i hjemmet, mot omsorgspersoner og andre familiemedlemmer som man er glad i (Heltne & Steinsvåg, 2011; Kirkengen & Næs 2015; Kirkengen 2017; Øverlien, 2012), er grov vold og ansees å være svært skadelig for barns utviklingsmuligheter (Edvardsen & Mevik, 2014). Dette er også en av grunnene til at barn som er vitne til ulike former for vold i nære relasjoner, straffeloven §§ 282 og 283 skal ha status som fornærmet i straffesaker som omhandler vold i nære relasjoner (Øverlien et al, 2016).

Det finnes robust kunnskap om at vold i barndommen kan sette dype og varige spor og har negative konsekvenser for helse både på kort og lang sikt (Kirkengen, 2021, Killèn, 2021, Kvello, 2015). Som en følge av det, utgjør konsekvensene av vold i nære relasjoner et betydelig folkehelseproblem (Skjørten et al, 2019). Nyere forskning viser til at kostandene tilsvarer 2-7 % av hele Norges bruttonasjonalprodukt (Hughes et al, 2021 s. e854), eller årlig ca. 100 milliarder norske kroner som den siste omfangsstudien viser (NKVTS Rapport nr.1/2023). Allikevel er det den enkelte som betaler den høyeste prisen, som får sitt liv helt eller delvis ødelagt av vold i oppvekst og voksenliv. Kirkengen beskriver dette med følgende setning: "*Den dødelige utryggheten*" (Kirkengen, 2021:57). I det ligger de mange negative konsekvensene et liv i konstant frykt og utrygghet får, både fysisk og psykisk. I UEVO-studien (ungdomsundersøkelsen og erfaringer med vold og overgrep) gjennomført i Norge i 2014, ble det tatt hensyn til valgte definisjoner fra den internasjonale undersøkelsen (Gilbert et al., 2009; Stoltenborgh et al., 2015) og definisjoner fremstilt av Verdens helseorganisasjon (WHO) (Krug, Mercy, 29, Dahlberg, & Zwi, 2002), dette for å kunne sammenligne funnene i større grad (Jernbro & Janson, 2016; Mossige & Stefansen, 2016).

Studien viste at 10% av alle barn og unge mellom 13 – 16 år har opplevd gjentatt fysisk vold. Studien viste ingen forskjell i utsatthet mellom gutter og jenter. 20 % hadde opplevd å bli utsatt for psykisk vold, like mange oppgir å ha opplevd psykiske krenkelser. Jentene var mer eksponert enn guttene, samtidig som mor og far så ut til å utføre denne typen vold i like stor grad ovenfor sine barn (NKVTS Rapport nr 4 / 2019). Dette forteller at forekomsten av vold i nære relasjoner er betydelig og at konsekvensene er store.

For å kunne forstå og besvare problemstillingen, trengs kunnskap om hvordan barnevernsansatte forstår kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner gjennom deres helsefaglige teorier og lovverk. Samtidig har det vært nødvendig å kunne sette dette opp imot politiets viktigste oppgave, som er å forebygge, avdekke og stoppe alvorlig kriminalitet (politiloven §2.2). Gjennom ulike rammeverk er det mulig å utforske både barnevernets primære oppgaver om å gi hjelp, omsorg og beskyttelse til barn (Lov om barnevern (barnevernlov) 2021. §15-3), samt barnevernstjenestens vurderinger og praksis, i lys av det som norsk lovgivning definerer som straffbart. Ved en slik utforskning, er det å håpe at det finnes muligheter for å forene disse ulike innfallsvinklingene.

Hva som har blitt definert som vold i nære relasjoner har variert opp igjennom historien og har variert og fortsatt varierer ut ifra hvilket land, kulturell og religiøs kontekst det forstås i. Gjennom forskning, økt kunnskap og samfunnsutvikling endrer vår oppfatning av hva som er rett og galt seg. Det er derfor å bemerke at lovverket ikke virker alene, men påvirkes av samfunnet og de som tolker og benytter lovene, på lik linje som samfunnet og de som tolker og benytter lovene påvirkes av disse igjen (Andenæs, 2006). Eksempelvis ble et oppdrag med vold i hjemmet fra politiets side for noen ti-år tilbake karakteristisk som *""husbråk""(..) hvor politiet ofte ble tilkalt for å mekle mellom partene der og da* (Lillevik, 2019:13). Tematikken har sitt utgangspunkt i gjeldene lovverk:

"Med fengsel inntil 6 år straffes den som ved trusler, tvang, frihetsberøvelse, vold eller andre krenkelser, alvorlig eller gjentatt mishandler sin nåværende eller tidligere ektefelle eller samboers slektninger i rett nedstigende linje, sine slektninger i rett oppstigende linje, noen i sin husstand, eller noen i sin omsorg." (straffeloven § 282).

Om forholdet skal ansees som grovt, legges det særlig vekt på skadeomfang, varighet på mishandlingen, om den er utført ovenfor forsvarsløse personer og om den er utført på en

smertefull måte (straffeloven § 283). I tillegg til straffeloven er det flere bestemmelser som regulerer at vold er forbudt. Lov om barn og familie (barnelova) 2022 slår følgende fast: *"bruk av vald og skremmande eller plagsam framferd eller anna omsynslaus åtfærd ovenfor barn er forbode"* (barnelova § 30, 3.ledd). Norsk strafferett gjennom kapitel 25 om voldslovbrudd, så vel som menneskerettighetsloven §2 jfr. §3. Grunnloven peker på viktigheten av *"økonomisk, sosial og helsemessig trygghet"*(Grunnloven §§ 102, 104). Trygghet kan her forstås som en helhetlig betegnelse som:

"trygghet innebærer at barn lever i omgivelser hvor barnet føler seg beskyttet, rolig og kan delta i utviklingsfremmende aktiviteter. Følt trygghet er knyttet til overlevelse og til utvikling på ulike nivåer" (Søftestad, 2018:121).

Barnelova i §30 beskriver viktigheten av at barn ikke må bli utsatt for fysisk og /eller psykisk vold, eller annet som kan skade deres fysiske og psykiske helse, eller på annen måte utsette dem for fare. I tillegg til FNs barnekonvensjon artikkel 19 plikter enhver stat å treffe alle egnede tiltak for å beskytte barn mot psykisk og fysisk vold fra foreldre. Den europeiske menneskerettskommisjons artikkel 3 og 8, samt Istanbulkonvensjonen, samt den norske regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021 – 2024 "Frihet fra vold" bygger på de samme prinsippene, retten til et liv uten vold.

3.2 Barnets beste – fra ulike vinklinger

Prinsippet om barnets beste er en del av norsk lov gjennom menneskerettighetsloven og Grunnloven. Det innebærer at hensynet til barnets beste både har betydning i forvaltningsretten og strafferetten, på den måten er barnets beste et styrende prinsipp i norsk forvaltning (Høstmæligen, Kjørholt & Sandberg, 2012). I praksisfeltet vises det til "barnets beste-vurderinger" i hvert enkelt tilfelle når en sak vurderes varslet til politi. Det blir derfor viktig å forstå hva det innebærer og hvordan det skal forstås.

Prinsippet finner man i både barnekonvensjonen artikkel 3, nr 1 og i Grunnloven §104. I 2003 ble barnekonvensjonen tatt inn i menneskerettsloven. På den måten ble den en del av norsk lov.

«Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsordninger, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn» (barnekonvensjonen art. 3, nr. 1).

FNs barnekomite i 2013 påpekte at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i enhver sammenheng hvor barn er involvert. Begrepet kan deles opp i tre og på følgende måte; en materiell rettighet, et grunnleggende juridisk tolkningsprinsipp og en saksbehandlingsregel (CRC7C/GC/14). Dette samsvarer med hva jusprofessor i barnets beste Kirstin Sandberg uttrykker, at loven sjelden fungerer i et vakuum (Sandberg, 2016).

En materiell rett til å få barnets beste hensyntatt, er en rett hvor etterlevelsen av den kan prøves for domstolene. Det er et tolkningsprinsipp ved vurderingen av andre bestemmelser og det stiller krav til at man ved saksbehandlingen vurderer avgjørelsens innvirkning på barnets beste. Et eksempel på vurdering av prinsippet som saksbehandlingskrav (Rt. 2014:1034, Innst. 186 S, 2013-2014:30), kan man se at hensynet til barnets beste er avhenge av hvor sterkt berørt barnet er og hvor alvorlig beslutningen er for barnet. Vektingen vil variere med hvor sikker man er på hva som er barnets beste i en konkret situasjon. Jo sikrere man er, jo større vekt får hensynet (Prop L 22, 2020-2021).

I de sentrale forarbeidene til den nye barnevernsloven i kapittelet om barnets beste foretas det en grundig gjennomgang av hvordan man kan og skal forstå gjeldende rett på dette området (Prop L 133, 2020-2021). Her klargjøres forståelsen av barnets beste på to nivåer. Det ene er på generelt nivå og handler om barn som sådan og hva som vanligvis er best for et barn i en gitt situasjon. Det andre handler om hva som er best for det spesifikke barnet. Det kan løses ved å foreta en konsekvensanalyse, hvor man systematisk følger opp og vurderer det som blir igangsatt (Haugli, 2008). Den skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle vil være helt avgjørende. Det fremstår som vanskelig å angi hva som er en konkret barns beste vurdering på bakgrunn av generelle faktorer og eller momenter. Den konkrete vurderingen må derfor foretas opp imot det enkelte barn. Det handler om å sette dette barnet i sentrum, og søke å forstå hva som er det beste, eller det minst belastende eller krevende, for det konkrete barnet som saken handler om (Steinkopf m.fl., 2006). Målet om barnets beste, oppnås ved å lytte til barnet (Kvello, 2021).

Samtidig er det nedslående å gjentatte ganger erfare at barn ofte *"spiller "annen fiolin" i sin egen sak fordi mange ansatte i hjelpeapparatet er voksenorientert"* (Kvello, 2015:16).

Det fremgår klart av straffeloven § 196 at enhver kan straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år for å ha unnlatt *"gjennom anmeldelse eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig å avverge"* når det straffbare eksempelvis omhandles av straffeloven §§ 282, 283 og størsteparten av kapittel 26 seksuallovbrudd i straffeloven. Vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep er grov kriminalitet som har store negative konsekvenser for de involverte, men i særdeleshet barn og unge (Kirkengen, 2021). Avvergningsplikten gjelder for barnevernsansatte, politi, helsepersonell, barnehage og skoleansatte så vel som alle medborgere i landet vårt. Samtidig som de barnevernsansatte står i en særstilling, da de kan forsøke andre måter før de eventuelt varsler.

"Barnevernstjenestens primære oppgave er imidlertid nettopp å beskytte barn mot mishandling og overgrep. Plikten til å anmelde til politiet vil derfor først inntre dersom barnverntjenesten ikke på annen måte, ved å igangsette egne tiltak, kan avverge alvorlige forbrytelser mot barnet" (Rundskriv Q-24, mars 2005).

I FNs barnekomité's generelle kommentar nr 14 om barnets beste og Kirstin Sandbergs betenknninger til barnevoldsutvalget "Barnets beste i lovgivingen" viser til at skjønnsmessighet ikke handler om grenseløshet eller en uendelig vid ramme for vurderingene. Tvert imot, så har de skjønnsmessige vurderingene i denne sammenhengen klare forankringer å lene seg mot (CRC/C/GC/12, 2009, CRC/C/GC/7/, 2005, CRC/C/GC/14 avsnitt 54).

Kvello uttrykker at barnet må være øverst på *"lojalitetshierarkiet"* (2015:29), om man skal klare å tenke ut ifra et barnets beste. Med dette menes at hva som virkelig er best for barnet er det som må vurderes høyest. Samtidig påpekes at *"politiske og juridiske virkemidler tvinger barnevernet i retning av hensynsfull og skånsom behandling av foreldre"*(Fauske mfl., 2009:89 i Kvello, 2015:29), noe som da kan være i motstrid mot nettopp barnets beste.

Den sentrale faktor i vurderingen av det konkrete barnets beste, er barnets egen medvirkning (CRC/C/GC712, 2009). Det virker umulig å løse spørsmålet om hva som er dette barnets beste uten å spørre barnet selv. Dette er FNs barnekomité helt klare på i sin generelle kommentar nr.12 (CRC/C/GC712, 2009).

I samarbeid mellom barnevern og politi kan det virke som om disse to etatene tolker og vektlegger lovtekst og definisjonen av begrepet barnets beste og hva som ligger i det noe ulikt. Dette begrunnes i ulikt samfunnsoppdrag. Politiets hovedfokus på den kriminelle handling, mens barnevernet fokuserer på offeret og beskyttelse av barn (NOVA Rapport 5/2008) *"Politiet og barnevern forholder seg til ulike lovverk og har altså forskjellige hovedmålsetninger med sitt arbeid, samtidig som det skjer en viss overlapp når barn og unge utsettes for vold eller seksuelle overgrep"* (NOVA Rapport 5/2008:37).

Det er relevant å benytte både et forskningsmessig og et terapeutisk rammeverk, herunder også barnevernets handlingsrom i tillegg til det juridiske, for å finne ut av hva som skjuler seg her. Det forskningsmessige rammeverket gir anledning til å analysere, identifisere og beskrive også utenfor de juridiske rammene (Lillevik i Mevik, Lillevik & Edvardsen; 2016). Ved i tillegg å benytte terapeutisk rammeverk, gis det rom til å anerkjenne og forstå barnets opplevelse av volden og forstå hva slags hjelp som trengs for å kunne komme ut av den og leve godt videre. På den måten vil det være mulig å ta både et helse- og et barnevernsperspektiv inn i drøftelsene og forstå dette bedre, i tillegg til det politisære.

Kapittel 4 Omfanget og konsekvensen av vold - hva viser forskning.

Det har blitt gjort studier både nasjonalt og internasjonalt de siste årene, med tanke på utsatthet for vold. Samtidig som vi fortsatt ikke vet nok om hvor mange barn og unge som lever i vold i Norge i dag (Heltne & Steinsvåg, 2011). I 2003 ble det estimert at et sted imellom 12.000 og 24.000 barn årlig opplevde at mor ble utsatt for vold (NOU 2003:31). *"Justisdepartementet har anslått at ca. 100.000 barn årlig blir utsatt for eller er vitne til vold"* (Andersland & Mevik i Lillevik, 2019:39-40). I 2007 ble det gjennomført en omfangsstudie av barns voldserfaringer i familien (Mossige & Stefansen, red, 2007). Det var 17- åringene fra videregående skole som ble spurt om eksponering for ulike vold i nære former for vold. Rundt 8 % av disse oppga å ha blitt utsatt for vold av minst en av forelderen i løpet av oppveksten. 6 % oppga å ha vært vitne til vold mellom foreldrene, 2 % oppga å ha vært utsatt for grov vold minst 10 ganger i løpet av oppveksten. Den sistnevnte gruppen utgjorde ca 20.000 barn på landsbasis. (Mossige & Stefansen, red, 2007 i Heltne & Steinsvåg, 2011). Det ble påvist i

tillegg til dette, samvariasjon mellom ulike former for vold. Det betyr at om et barn er utsatt for en type vold, øker risikoen for at det utsettes for andre former av vold i nære relasjoner (Finkelhor, Ormrod & Turner, 2007 i Lillevik 2019).

UEVO-studien fra 2019 var en nasjonalt representativ omfangsundersøkelse som tok utgangspunkt i volds- og overgrepserfaringer og omsorgssvikt blant 9.240 ungdommer i alderen mellom 12 til 16 år. Denne viste mye av det samme som tidligere studier. Når det gjaldt fysisk vold opplyst ca 20 % av de spurte at de hadde opplevd fysisk vold fra foreldre minst en gang. 10 % hadde opplevd dette gjentatte ganger. 5 % hadde opplevd alvorlig fysisk vold. Det var ikke store forskjeller mellom guttene og jentene når det gjaldt utsatthet. Når det gjaldt den psykiske vold oppga 20 % av de spurte at de hadde opplevd psykisk vold fra foreldre. Dette innbar gjentatte tilfeller av psykiske krenkelser. Flere jenter enn gutter ble utsatt for dette. Ungdommene rapporterte en markant økning i den psykiske volden fra foreldrene fra ungdomsskolealder (Hafstad & Augusti, NKVTS, 2019).

På et internasjonalt plan, har man et noe bredere kunnskapsgrunnlag. I en global forekomststudie hvor ungdommene selvrapporterte utsatthet for fysisk vold fra en eller begge foreldrene, svarte 23 %, likt for begge kjønn, at de hadde vært utsatt for dette. Hva gjaldt psykisk vold, var tallene høyere, på rundt 36 %. For fysisk og emosjonell omsorgssvikt lå den globale forekomsten på henholdsvis 16 % og 18 % (Stoltenborgh, Bakermans-Kranenburg, Alink, & van IJzendoorn, 2015).

Om vi går til studier som er gjennomført i flere av de nordiske landene (Finland, Danmark, Sverige og Norge), viste undersøkelser gjennomført i tidsrommet 1995–2013 at forekomsttallene er noe lavere i disse landene, sammenlignet med øvrige land (Kloppen, Mæhle, Kvello, Haugland, & Breivik, 2015). Allikevel viser gjennomgangen at det også i Skandinavia er en betydelig andel barn og unge som lever i familier hvor de blir utsatt for vold og overgrep.

Barn som utsettes for vold har en økt risiko for å utvikle atferdsmessige, sosiale og emosjonelle vansker. I tillegg til dette, psykiske og somatiske lidelser. Psykiske helseplager hos volds- og overgrepsutsatte barn og unge som særlig har blitt fremhevet er posttraumatiske stressreaksjoner, angst, selvmordstanker og depresjon (Annerbäck, Sahlqvist, Svedin, Wingren, & Gustafsson, 2012; Gilbert et al., 2009; Trickett, Noll, & Putnam, 2011).

Forskerne Teicher og Samson (Teicher & Samson, 2013) anslår mer enn dobbel risiko for psykiske lidelser i stort hos volds- og eller overgrepsofsatte. Funnene deres forklarer 54 % av alle tilfeller av depresjon i befolkningen og 67 % av selvmordsforsøkene kan relateres til en volds og overgrepsofsatt i oppveksten. Dette sett i forhold til at de fleste av alle psykiske problemer starter i ungdomsår (Costello, Egger, & Angold, 2005; Kessler et al., 2009), gjør at tidlig innsats for å forhindre at barn blir utsatt for ulike former for vold i nære relasjoner og seksuallovbrudd, er et av de viktigste forebyggende tiltakene i et bredt folkehelseperspektiv.

Så er det allikevel ikke slik, at vansker hos barn og ungdom som har opplevd vold og overgrep i oppveksten nødvendigvis tilfredsstillende kriteriene for en diagnose. Vanskene kan være diffuse, mangfoldige og uspesifikke. Flere opplever vansker med skole og læring. De kan oppleve vansker med relasjoner, ha atferdsvansker, holde på med selvskadning, misbruke rusmidler, ha en seksuell risikoatferd, annen selvdestruktiv og risiko atferd (Annerbäck et al., 2012; Breslau et al., 2014; Jaffee, 2017; Jonkman, Verlinden, Bolle, Boer, & Lindauer, 2013; Norman et al., 2012; Trickett et al., 2011). Forskning har vist at barn som er utsatt for ulike former for vold i nære relasjoner i barndommen, har økt risiko for å oppleve andre overgrep på et seinere tidspunkt i livet (Finkelhor et al., 2007; Myhre et al., 2015; Ports, Ford, & Merrick, 2016; Thoresen & Hjemdal, 2014).

Det ovenfor nevnte har klare negative konsekvensene for psykisk helse. Samtidig som en rekke studier i voksenbefolkningen de senere år har fastslått sterke og klare sammenhenger mellom risiko for fysiske sykdommer og helseplager gjennom livsløpet og negative barndomserfaringer som ulike former for vold i hjemmet er (Anda et al., 2006; Gilbert et al., 2009; Tomasdottir et al., 2015). Ungdomsstudiene går i retning av de samme resultatene som voksenstudiene. Eksempelvis er det funnet høyere forekomst av hodepine, svimmelhet, søvnvansker, ryggsmertor, dårlig matlyst og magesmerter hos den gruppen ungdommer (Annerbäck et al., 2012; Bonvanie, van Gils, Janssens, & Rosmalen, 2015; Jernbro, Svensson, Tindberg, & Janson, 2012; Stensland et al., 2014; Tietjen et al., 2015).

I omfangsstudien fra februar i 2023, anslår den samfunnsøkonomiske belastningen i Norge til å være i størrelsesorden 92,7 milliarder norske kroner årlig (Menon-publikasjon nr. 15/2023). Et ikke ubetydelig beløp som synliggjør viktigheten av et målrettet og godt forebyggende arbeid og hvor samfunnsbesparende dette vil være. I denne studien kom det frem at politi og

rettsvesen kun kjente til en femtedel av volden og overgrepene som befolkningen var utsatt for (Menon-publikasjon nr. 15/2023).

Kapittel 5 – Presentasjon av funnene

Oppmerksomheten i analysen av det innsamlede materialet har vært rettet mot informantenes begrunnelser for grensedragningen mellom det å varsle om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet versus ikke å varsle. Gjennom analysearbeidet ble noen fellestrekk identifisert. Dette er fellestrekk som samlet sett er avgjørende faktorer for om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner blir varslet til politiet. Fellestrekkene ble sortert inn under tre tema, da disse er slik jeg vurderer dem sentrale for å kunne belyse og besvare problemstillingen best mulig.

Dette er: (tema 1) Hvordan barnevernet er organisert og hvem som har beslutningsmyndighet. (tema 2) Hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner og hva som er et mulig straffbart forhold innen dette kriminalitetsområdet for dem og (tema 3) hva som er barnets beste.

Det første temaet er en kort klargjøring av hvordan de ulike barnevernstjenestene ser ut organisatorisk, hvor informantene er organisert og hvor den endelige beslutningsmyndigheten for om forholdet skal varsles til politiet ligger. Det andre temaet synliggjør hvilken fenomenforståelse eller manglende fenomenforståelse den enkelte informant har når det kommer til vold i nære relasjoner og seksuallovbrudd, mekanismene som kan oppstå, samt hva den enkelte opplever som mulig straffbare forhold innen kriminalitetsområdet. Det tredje og siste handler om det mye benyttede begrepet "barnets beste". Hva legger informantene i det som profesjonell aktør i barnevernet, hva ligger i begrepet sett fra et barneperspektiv og hva ligger i begrepet når det kommer til barnets sikkerhet. Disse tre hovedtemaene er alle med på å danne grunnlag for å kunne belyse oppgavens problemstilling. På ulike måter inngår de som en del av de barnevernsansattes vurderinger før eller ved en eventuell varsling til politiet innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner og seksuallovbrudd blir gjort.

5.1. Funnene

5.1.1 – Tema 1.

Hvordan barnevernstjenesten er organisert og hvem som har beslutningsmyndighet.

For å forstå hvor beslutningsmyndigheten er plassert i organisasjonen hva gjelder å varsle til politiet, ble det innledningsvis viktig å skaffe en oversikt over hvordan de tre ulike barnevernstjenestene var organisert. Dette har erfaringsmessig betydning for hvordan beslutninger fattes og blir til i en organisasjon (Marche, 1994). Dette ble viktig å klargjøre i starten, slik at det ble forståelig hvor den enkelte informant var plassert i sin egen organisasjon når det gjaldt beslutningsnivå og hvor stor påvirkning de hadde på beslutningene. Hos de tre utvalgte barnevernskontorene, fremsto de mer eller mindre likt organisert når det kom til mottak og hvem som hadde beslutningsmyndigheten. I gruppe 2 svarte eksempelvis informant 1: *"Vi jobber i mottak alle tre", det er vi som vurderer om forholdet skal varsles til politiet."* Dette samsvarer godt med det de andre to gruppene svarte. Hvem som tok den endelige avgjørelsen om saken skulle varsles til politiet, var leder. Samtidig var alle tydelige på at de kunne påvirke avgjørelsen. Om de mente at noe skulle varsles, så ble det slik. For som informant 1 i gruppe 1 uttrykte: *"Leder bestemmer til slutt. (...) Det aksepterer vi.."* Samtidig som informant 2 i samme gruppe uttrykte seg på følgende måte: *"Mener du det sterkt nok, får du det som du vil"*. Samlet kan funnene uttrykkes slik; den som vil varsle politiet i en sak, den får gjort det.

Noen av kontorene hadde vurderingsmøter 3 ganger i uka, og kom det inn en hastesak, samlet de seg for å vurdere denne i fellesskap umiddelbart. Det var ingen av de intervjuede som noen gang tok slike avgjørelser alene. Det var sammenfallende at de sjelden eller aldri opplevde innbitte diskusjoner, men at de kunne være uenige og ha lange diskusjoner. Samtidig sammenfatter informant 1 i gruppe 1 dette godt: *"Hvis noen er veldig på varsel, og andre ikke er det, så er nok leder mer sånn at hen går for varsel enn ikke. Fordi det blir feil å gjøre motsatt, om du skjønner hva jeg mener."* Gruppe 2 uttrykte at de aldri hadde opplevd eller hørt om at noen hadde opplevd at de hadde fått nei når de mente at en sak skulle varsles til politiet. Likt for de alle tre er som informant 3 i gruppe 2 uttrykte: *"Vi står aldri alene i en slik avgjørelse."*

5.1.2 – Tema 2.

Hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner og hvordan de vurderer hva som er et mulig straffbart forhold innen dette kriminalitetsområdet.

Det er grunnleggende for hvordan oppgaven blir besvart, hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner og hvordan de vurderer hva som er et mulig straffbart forhold innen dette kriminalitetsområdet. Fenomenforståelse eller manglende sådan, er avgjørende for hva den enkelte informant ser, hvordan vedkommende oppfatter det som sees og hvordan det vurderes og handles på. Til forskjell fra tema 1 hvor motsetningene var få blant informantene, fremstår diskusjonene i de ulike gruppene noe mer sprikende i forbindelse med dette temaet. Det fremkom ganske tydelig at de ulike voldsformene ble vurdert ulikt, hva gjelder alvorlighetsgrad og hva som varsles politiet og ikke.

5.1.2.1 For lav eller høy terskel

Da diskusjonene om hvilke straffbare forhold som skulle varsles om innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner og seksuallovbrudd, uttrykte informant 2 i gruppe 3 at fordi det ble meldt så mange saker fra deres kontor, så måtte terskelen være for lav for å varsle politiet hos dem. Dette var informant 1 i samme gruppe ikke enig i, da hen hadde jobbet et annet sted, og vet at lista der var lavere for å varsle til politiet enn der hen nå jobber. Hen mente det ble feil å konkludere slik, da volumet av antall saker totalt sett, må sees i sammenheng med innbyggertallet og andre faktorer som sosioøkonomiske forhold. Informant 2 i gruppe 1: *"Jeg tror det handler om det og mengden vi får, enn hvordan vi vurderer dem."* Informant 1 i gruppe 3 mente at deres terskel for å varsle politiet var for høy. Dette mente hen spesielt gjaldt forhold som foregikk i familier der de allerede hadde en relasjon til noen i familien. Foreldre relasjonen ble da ofte viktigere, mens barnet havnet i skyggen for dette.

Gruppe 1 diskuterte gjentakende hva som var tilstrekkelig mengde saker i deres krets, uten at de kom frem til en enighet rundt tema. Et annet spørsmål som de i større grad enn de andre gruppene diskuterte var hvor lista for varsling skulle ligge. Informant 2 i gruppe 1 viste til tidligere praksis, basert på den såkalte *"Klemetsrud-modellen."* Vedkommende mente at denne modellen i alle fall ikke fungerte, da sakene bare oppsto på nytt i de samme familiene og man fikk sakene i stor grad i retur uten at det var skjedd noen endring. Dette var en modell

hvor barnevernet i all hovedsak håndterte vold i nære relasjoner selv ut ifra et oppsett og en gitt mal. Nå mente imidlertid samme informant, informant 2 i gruppe 1 at en liten snuoperasjon hadde skjedd og at man varslet om mange flere forhold: *"(..) vi varsler mye mer nå enn vi har gjort tidligere. Jeg vil tro vi er en av de barnevernstjenestene som varsler aller mest."* *"Tidligere brukte jo vi Klemetsrud modellen og varsla i grunnen aldri."*

Det fremsto som om informantene hver for seg og i grupper strevde med å bli enige med seg selv og hverandre om hva som var riktig nivå for varsel. På den ene siden ønsket de å varsle om mer, samtidig som de da så at det ville komme til å bli alt for mange saker for dem å håndtere. Samtidig listet de opp grovhet, gjentakelser, systematikk, historikk og flere barn involverte som mulige kriterier. Informant 2 i gruppe 2 uttrykte: *"Ofte er det slik at vi lurert på om det er litt for mildt å melde på. Fordi vi tenker sånn at vi har lyst til å melde på denne, fordi sånn og sånn, men så tenker vi at den er kanskje litt mild. At det ikke er grovt nok da."* Det kan virke som om det tilsynelatende ikke er barnets beste som diskuteres når lista eller terskelen for varsler diskuteres, snarere praktiske hensyn som hvor mange saker det da vil bli.

5.1.2.2 Vold mellom foreldre.

Når det var snakk om vold mellom foreldrene, uttalte flere at dette ble ansett som minst like alvorlig og skadelig, som selv å bli utsatt. Informant 2 i gruppe 2 uttrykte det på følgende vis: *"Jeg tenker jo at det å være vitne til vold eller det å bli utsatt for vold, det er like alvorlig i grunnen og like skadelig også for barn."* Samtidig som det refereres til i alle tre gruppene, at der volden foregår mellom voksne, og barna ikke selv blir direkte utsatt, så varsles det i svært liten grad. Informant 2 i gruppe 1: *"(..)barn forteller at mamma og pappa slåss. (..)Jeg tror det skal mye til for at vi skal ta dette skrittet, men egentlig. Ja, det er det vi snakker om at vi skal."* Informant 2 i gruppe 3 svarte følgende på spørsmål om de varslet på vold mellom foreldrene: *"Nei, ikke på ren partnervold, nei."* Eller som informant 2 i gruppe 2 sa: *"Det at trygghetspersonene dine utsetter hverandre for vold, det skaper jo et forferdelig usunt hjemmemiljø. (..)det er straffbart på lik linje som det å utøve vold mot barn"*, samtidig er det gjennomgående at denne volden ikke varsles til politiet, også i de gruppene som uttrykte at dette er minst like alvorlig og skadelig. Informant 3, gruppe 2: *"Ja, vi er nok litt for milde der. Vi har jo diskutert dette, om vi må varsle mer på partner vold."* Informant 2 i samme gruppe: *"Så det kan jo hende at det stemmer litt det du sier med at andre heller ikke melder på samme måte når det er vold mellom de voksne. Det kan jo være en hypotese, men at vi ikke utforsker dette godt nok. I dag slo mamma pappa eller omvendt. At man ikke tar tak i dette og*

spør mer da." Enkelte i hver gruppe trakk frem det store skadepoesialet vold mellom foreldre er, samtidig kommentere enkelte representert i alle gruppene at de burde meldt mer på dette, men at dette ikke ble gjort.

5.1.2.3 Psykisk vold

Psykisk vold fremsto som usynlig og noe informantene hver for seg og i gruppene hadde liten bevissthet rundt. Informant 2 i gruppe 1 uttrykte følgende: *"Nei, vi varsler ikke når den gjelder kun psykisk vold."* Det kan se ut som om man i større grad setter inn hjelpetiltak for å avhjelpe hjemmesituasjonen, slik informant 2 i gruppe 2 uttrykte, eller som informant 3 i gruppe 1 sa: *"Bekymringsmelding om fysisk vold, mens i det avhøret kom det jo frem veldig mye rundt psykisk vold, men at det ikke var meldt inn."* Det kan virke som om det er den fysiske volden som det varsles om inn til både barnevernstjenesten og til politiet, og at den psykiske volden blir borte av syne.

Det å vurdere alvorligheten i den psykiske volden fremsto som vanskeligere å gjøre en styrkebergning av. Informant 2 i gruppe 2: *"Vi får sjelden de som er på en måte ren psykisk vold da."* Eller som informant 3 i gruppe 2 sa: *"(...) kanskje registrert som mer konflikter i stedet, enn mer psykisk vold"*. Informant 2 i gruppe 1 uttrykte: *"Saker med ren psykisk vold, det har vi ikke."* Selv om informant 2 i gruppe 1 mente at den psykiske volden er verre enn den fysiske, ble det fortalt om at denne type saker er nesten ikke-eksisterende og informant 1 i gruppe 1 uttrykte: *"Er det på en måte nok psykisk vold til å varsle?"* Informant 3 i gruppe 2 sa: *"Kanskje registrert som mer konflikter i stedet, enn mer psykisk vold."* En slik tilnærming fremsto som gjeldene for flere av barnevernstjenestene.

5.1.2.4 Bruk av gjenstand

Informant 1 i gruppe 3 uttrykte følgende: *"Det kan vel tyde på mer alvorlig vold da. Bruker man gjenstand som kjøkkenredskaper og eller belter, så."* Informant 2 i samme gruppe fulgte opp med: *"Jeg tenker at det kanskje må være noe systematisk her da."* Ut ifra det som kommer frem i diskusjonene i de ulike gruppene, kan det virke som det å bruke en gjenstand mot barna i forbindelse med voldsutøvelsen er en terskel som utløser politivarsling.

Felles for alle informantene i alle tre fokusgruppene var at de tolererte noe fysisk vold. Allikevel kunne det se ut som om det var noen både individuelle forskjeller og forskjeller mellom gruppene. Informant 1 i gruppe 2 benyttet uttrykket "*styrkeberegninger*", da hen snakket om den fysiske volden. Dette utdypet hen med å forklare: "*At mye handler om alvorlighet og hvor grovt det som står beskrevet er.*" Eller som informant 3 i gruppe 2 uttrykte: "*Vi varsler vel mest på fysisk, men vurderer hvor konkret barnet er og omfang.*" Informant 2 i samme gruppe fulgte opp med: "*Ja, for vi ser jo ikke sant på grovhet, (...) om det er en slik vold hvor det brukes gjenstander som eksempelvis belter og slike typer ting. Da varsler vi alltid om det.*"

Gjennomgående viste som tidligere nevnt gruppe 2 en mer offensiv holdning til når det skal varsles, slik som informant 1 i denne gruppen uttalte: "*Om vi vet at et barn lever i vold, må vi uansett gjøre noe. Da kan ikke barnet leve der.*" Gruppe 3 problematiserte gjennomgående mer det å varsle, hvilke konsekvenser dette fikk for de involverte. De skilte mellom hvordan den fysiske volden var utført på, for å avgjøre hva som kvalifiserte for varsling. Ble det benyttet spark i tillegg til slag, at volden ble utøvd på flere steder på kroppen og om det ble benyttet vold mot flere av barna i familien steg alvorlighetsgraden og varsling ble gjort. Flere ganger og på ulike måter ble spørsmålet om hva som var avgjørende faktorer for beslutning om forholdet skulle varsles til politiet berørt i fokusgruppeintervjuene. Gjentatte ganger med ulike kommentarer ble det referert til, som her av informant 1 i gruppe 1: "*Når det brukes gjenstand, da tenker jeg at vi må ta det mer alvorlig, enn om de bruker hender, eller det trenger jo ikke å være det, men om man tar seg bryet med å hente en kost å slå med den, så ikke sant. Så da tenker vi at det er mer varsel.*" Informant 2 i gruppe 3 uttrykte følgende: "*Når forelderen har tatt seg bryet med å hente et redskap,*" opplevdes det som en grense for informantene for at det skulle varsles. Informant 2 i gruppe 3: "*...er det jo omfang, hyppighet og alvorlighetsgrad.*" Informant 3 i gruppe 2 uttalte: "*Hvor mange ganger vi har hatt en sak, og om det kommer flere bekymringer på samme barn, samme forholdet. Om vi ser at vi kommer ingen vei alene. At vi ikke klarer å avdekke eller hjelpe, så tenker vi at nei nå varsler vi.*" Et annet aspekt som også kan virke som utløsende, er grader av sinne hos de voksne og frykt hos barnet. Informant 3 i gruppe 2: "*Frykt, der det er en viss grad av frykt.*" En ytterligere utløsende faktor i tillegg til gjentatt grov vold, er som uttrykt av informant 2 i gruppe 2: "*her varsler vi også på en slik rømningsfare da.*"

5.1.2.5. Seksualisert vold

Når det kom til mistanke om eller opplysninger om at barn ble utsatt for seksuelle overgrep, fremsto de ulike informantene uavhengig av gruppe som mer kontante i sine svar. Svarene gikk i retning av at dette skulle varsles. Informant 3 i gruppe 2: *"Da varsler vi, hvis det er voksne mot barn."* Det fremsto også slik at samarbeidsaktører som skole og barnehage i større grad tok direkte kontakt med politiet for å melde fra om forholdet, i stedet for å melde saken via barnevernstjenesten. Informant 1 i gruppe 2: *"Jeg opplever i større grad, at det er ikke så ofte at vi får dem hvor det er snakk om voksne overgripere. Da har jeg inntrykk av at de ringer selv til Sedelighetsseksjonen og drøfter direkte med dem."*

Da det var snakk om jevnaldrende, stilte saken seg noe annerledes. Informant 3 i gruppe 2: *"For vi har jo noen av de sakene der det er et barn som har forgrepet seg på et annen barn. Det er jo faktisk ganske mange. Og der blir det jo en annen greie."* Informant 3 i gruppe 2 uttrykte: *"Det er jo også en vurdering holdt jeg på si, ja en vurdering som man må gjøre der og da."* Samtidig uttrykte flere at de til tross for at barna var jevngamle, ønsket å involvere Statens barnehus. Informant 3 i gruppe 2: *"(..)men der ønsker vi å involvere barnehuset for det da. Vi tenker jo at det er det beste."* Kunnskap om og fokus på seksuell skadelig adferd hos barn, fremsto som fremtredene hos informantene. De barna dette gjaldt ble rutet til Statens barnehus i følge informantene. Uavhengig av hverandre, fremsto fokusgruppene enige om at en slik håndtering var den beste for barna og for å få løst situasjonen i sin helhet.

Gjennomgående og felles for alle tre gruppene var at de tolererte noe fysisk og psykisk vold ovenfor barn. Da det var mistanke om seksuelle overgrep fra voksne utført på barn, hadde de nulltoleranse. Generelt var faktorer som tidligere historikk, vold mot flere søsken, vold satt i system, hyppighet, alvorlighetsgrad og type vold noe som telte når varsel til politiet skulle vurderes. I tråd med det så kalte *"Gjennomgangsdokumentet"* som respondent 3 i gruppe 2, viste til, ble dette brukt som et arbeidsdokument og sjekkliste: *"Vi bruker det imidlertid som et arbeidsdokument i saken, hvor det tydelig fremgår hva som er meldingens innhold, tidligere historikk, hypotese og en vurdering på varsling."* (se vedlegg 2).

5.1.3 – Tema 3.

Barnets beste.

Gjennom fokusgruppeintervjuene ble problemstillingen om hvilke vurderinger som gjøres av de barnevernsansatte før de eventuelt varsler om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområde vold i nære relasjoner til politiet drøftet. I hvert fokusgruppeintervju ble barnets beste trukket frem som et vesentlig argument. Spesielt gjaldt dette de gangene forholdene ikke ble varslet om til politiet. Det er derfor nødvendig å gå nærmere inn på dette spesifikke begrepet i funnene.

Gruppene forklarte hva som veide tyngst i forbindelse med vurderingen av barnets beste. Svarene var gjennomgående basert på hyppighet, alvorlighet og på hvilken måte barnet ble voldsutsatt på, vurdert opp imot hvor stor inngripen den barnevernsansatte anså en politietterforskning å være. Informant 2, gruppe 3. *"Vurderinger i forhold til barnets beste, altså sett opp imot familien og en anmeldelsessituasjon. (...) Også er det jo omfang, hyppighet og alvorlighetsgrad."* Gjennomgående fremsto det som de barnevernsansatte i alle de tre gruppene anså det å få saken sin varslet til politiet som svært inngripende, og i noen sammenhenger som mer belastende enn å leve i vold. Informant 2 i gruppe 3: *"Ja, og dette når etterforskningen tar veldig lang tid. Så setter det barnet og familien i en veldig vanskelig situasjon og press situasjon. Da tenker jeg at det i noen tilfeller er verre for barnet nå enn det var før. Å sann i forhold til vold, det blir ikke noe bedre av å ha to pressa foreldre som sitter der og er livredde for en etterforskning da. Det gjør ikke situasjonene noe bedre i hjemmet antar jeg."* Samtidig fortalte to av informantene at flere av barna gav uttrykk for at det å være på Statens Barnehus ikke er skummelt, men opplevdes som luksus. Informant 1 i gruppe 2: *"Vi hadde en på en elevundervisning her for noen uker siden, hvor vi snakket om vold og hvordan vi jobber med vold, da var det en gutt som fortalte at det hadde han vært med på, først hadde de snakket med han, så mamma og pappa, det var sikkerlig luksus den dagen."* I utsagnene fra de intervjuede, er det ingen som henviser til noen barn som har uttrykt at det har vært krevende å stå i en etterforskning. Det refereres til egne vurderinger som gjøres opp imot begrepet barnets beste, uten at dette blir utdypet grundig. *"Jeg synes de aller fleste barn, selv om de har fortalt om grusomme ting, synes det har hatt det fint på barnehuset og blitt godt ivaretatt. De trodde jo de skulle være på skolen den dagen, og plutselig får de spille PlayStation. Det er klart at det er gøy, ikke sant. Da blir jo det den beste dagen i verden."* Informant 3, gruppe 2.

Når det kom til de mindre barna, ble det beskrevet som vanskeligere å vurdere hva de har blitt utsatt for, da de har dårligere språk, har vanskeligere for å tidfeste og stedfeste eventuelle hendelser. På den måten fremsto de og deres livssituasjon mindre undersøkt og ivaretatt enn eldre barn som kunne fortelle.

5.1.3.1 Relasjonen til foreldrene / de voksne

I de ulike fokusgruppeintervjuene, fremsto relasjonen til foreldrene for den enkelte barnevernsansatte som vesentlig og ble lagt stor vekt på av i alle de tre gruppene. Etter år med hjelpetiltak hadde de barnevernsansatte fortsatt tro på tiltak, selv om effekten av tiltakene hadde uteblitt. Informant 1 i gruppe 3: *"Jeg tror det handler litt om at man har allerede en relasjon. Vi tar en vurdering på hvordan det bli i etterkant. Det er jo endringsarbeid vi jobber med, så selv om man i utgangspunktet burde anmelde det meste som er vold"*. Informant 3 i gruppe 1: *"Det handler jo om hva som er mest inngripende, (...) uten at det blir riktig, sånn foreldrevern.. uten at det blir feil, fordi det handler om foreldrevern også da."* *"Vi kan få til et godt samarbeid uten å varsle."* Samarbeider var viktig og et mål i seg selv. Informant 3 i gruppe 1: *"(..) vi vet at det er kjempe inngripne for foreldrene"*. Informant 1 i gruppe 3: *"(..) da er terskelen litt høyere. Det tror jeg handler litt om at man har allerede en relasjon, og vi tar en vurdering på hvordan det bli i etterkant."* Informant 1 i gruppe 2: *"Vi er jo veldig skolerte på dette barnets beste og tenker barnet først, men det er ikke absolutt alle som gjør det i alle andre yrker. Også tror jeg også at vi har muligheter til å vurdere den og de første meldingene som kommer inn til oss, ja i mange av meldingene kjenner vi jo familiene fra før av, men det er likevel noe med det at vi står ikke i det nå. Så den terskelen er nok litt lavere også, samtidig skal man møte dem i døra etterpå, men det er jo et svik mot barnet da."* Informant 1 i gruppe 2 reflekterte over at det å ha et for sterkt fokus på foreldrerelasjonen gikk utover barnet og sågar var et svik mot dem. Informant 3 i gruppe 1: *"Vi vet det er kjempe inngripende for foreldrene, samtidig vet vi at de dagene kan være veldig gode for barna, når de er på Barnehuset."* Informant 3 i gruppe 1 reflekterte over de ulike virkningene av en slik dag, ut ifra to ulike vinklinger.

Informant 2, gruppe 2: *"Barna er jo ganske forsvarsløse. Det samme skjer jo også i partnervoldssakene. De vil ikke anmelde også får man liksom ikke gjort noe."* Samtidig uttrykte flere at de varsler mer nå enn tidligere. Samtidig som utsagn og adferd kunne utløse bekymring, virket det som terskelen ble høyere, om man allerede hadde etablert en relasjon til

de voksne. Informant 1, gruppe 3: *"Vi tar en vurdering på hvordan det vil bli i etterkant. (...), så selv om man i utgangspunktet burde anmelde det meste som er altså vold er vold, så kanskje terskelen er litt høyere da, når det allerede er igangsatt tiltak."*

I forbindelse med samtalene rundt barnets beste vurdering ble det i alle fokusgruppeintervjuene stilt spørsmål om barnets sikkerhet, all den tid den lovmessige forståelsen av barnets beste også innebærer å sikre barnets trygghet. Gjennomgående fremsto det som at beskyttelsestiltak og barnets rett til beskyttelse, kom i andre eller tredje rekke. Informant 1 i gruppe 1: *"Nei, det er veldig inngripende, og man blir jo stempla og det kommer i et register som vil være der for alltid. Og det stresset man da påfører disse foreldrene, hvordan blir dette overført til disse barna og den skylden og skammen som de kanskje må kjenne på og føle på."*

Det kan virke som foreldreperspektivet er dominerende, samtidig som dette er ment som et indirekte barnets perspektiv, fordi stressede foreldre kan overføre dette på sine barn. Det samme kan kanskje sies om at det unnlates å varsle politiet om en mulig mishandling i nære relasjoner, fordi far kan miste oppholdstillatelsen sin, samtidig som det tilsynelatende ikke har blitt tatt noen vurdering på om dette er en positiv omsorgsperson eller ikke. Informant 3 i gruppe 1: *"Det var dersom far blir dømt, så blir han kastet ut av landet."* Informant 3 ble spurt om det ble gjort en vurdering av om vedkommende far var en positiv omsorgsperson for barnet, på dette svarte informant 3 i samme gruppe: *"Nei, nei, det vet vi jo ikke, ikke sant." (..)* *"Også ser vi, oj, far har ikke oppholdstillatelse. Hvilket land, ikke sant. Så tenker jeg at det er vanskelig å vurdere det ut ifra hva vil skje med far. Og når vi ikke kjenner barnet en gang, er far en viktig, det kan jo være, men det vet vi ikke noe om."* Grappa ble spurt om slike opplysninger ville holdet dem tilbake fra å varsle. Informant 1 i samme gruppe svarte: *"På meg ville det gjort det."* Ut fra denne dialogen, kan det se ut som det unnlates å varsle politiet, fordi det forutsettes at vedkommende gjerningsperson vil bli kastet ut av landet av politiet. Om hen var en positiv omsorgsperson ovenfor barnet, ble heller ikke undersøkt i forbindelse med en slik vurdering.

5.1.3.2 Samhandlingsrutinen

Flere ganger gjennom de ulike fokusgruppeintervjuene ble det referert til samhandlingsrutinen mellom politi og barnevern. Samlet sett hadde de barnevernsansatte erfart at endringen fra å anmelde til å varsle politiet hadde ført til at færre foreldre som det ble varslet på klaget.

Dialogen i gruppe 2 forløp på følgende måte: Informant 2: *"Ja, jeg synes det hjelper."*

Informant 1: *"Terskelen blitt litt lavere."* Informant 3: *"Det virker bedre i samarbeid med foreldrene. Vi opplever at det er færre foreldre som klager, også med den familiemøtmodellen."*

Samme temaet ble diskutert i gruppe 1, dette forløp på følgende vis: Informant 3: *"Men vi varsler mye mer nå enn vi har gjort tidligere. Jeg vil tro at vi er en av de barnevernstjenestene som varsler aller mest."* Gruppe 1 fremsto som mer fremoverlent og med flere gode erfaringer fra forhold som også var blitt varslet til politiet. Gruppe 3 hadde en noe mer blandet erfaring og sprik i gruppa. Informant 3 i gruppe 3: *"Men alle de gangene vi har varslet, (...), så har jeg opplevd et veldig godt samarbeid."* Informant 2 i samme gruppe: *"Jeg har jo hatt litt andre opplevelser. Jeg har opplevd at det ikke har vært så veldig godt samarbeid, det er i hvert fall litt avhengig av hvem man snakker med hos politiet, også har vi liksom gjort klart, også tar det for lang tid før de har snakket med barna.. (..)Jeg forstår vi har ulike roller, men det er jo til barnets beste at man samarbeider."*

Samtidig ble det uttrykt skepsis til at barns vitneutsagn skulle bære politiets straffesak og at de av den grunn burde bygge saken på andre og flere bevis. Informant 3 i gruppe 3: *"jeg synes barn skal få være barn. Ikke bare det, generelt det å bruke barn som informanter, om man skal kalle det for det."* *"Det er mye å legge på barna."* De uttrykte et tydelig syn for at barn må få være barn til de blir 18 år og at de ikke skulle brukes som en informasjonskilde for politiet, samtidig uttrykte informant 3 i gruppe 1: *"Jeg er ikke imot at de blir hørt."*

5.1.3.3 Magefølelse

Terskelen for når det skal varsles, virket ikke definert og baserte seg i stor grad på magesfølelse. Informant 3 i gruppe 2: *"Man har kanskje en uggen følelse"*, informant 2 i samme gruppe fortsetter: *"Informasjonen sitter i magen, men ikke liksom. Jeg må finne måter å få det på papiret da."* Informant 1 i gruppe 3: *"I vårt tilfelle er det jo slik, der er det jo mye magesfølelse."* Det kan virke som om de objektive kravene til når et varsel skal gjøres er

følelsesstyrt og ikke lovtekst relatert og heller ikke relatert til en faglig begrunnelse for hva som er minst eller mest skadelig for barnet. Det ble vist til hvor konkret barnet klarte å være når det gjelder å beskrive fysisk vold, hyppighet og grovhet. Informant 3 i gruppe 2 nevnte oppsett av ulike hypoteser som en mulig arbeidsform.

Fordi de barnevernsansatte ikke hadde innhentet samtykke fra flere, fikk de ikke innhentet ulik type informasjon, og oppsett av ulike hypoteser og arbeid ut fra disse ble umuliggjort. *"Kunne man ha innhentet informasjon fra flere, da kunne man ha laget flere hypoteser, og gjennom det klart å avdekke mer da."* Det var ingen av informantene som, verken hver for seg eller samlet viste til en arbeidsform som indikerte hypotesebruk. Det ble imidlertid gjennomgående vist til bruk av magefølelse og tidligere erfaringer og fremgangsmåte.

5.1.3.4 Kultur

Aspekter som kulturell oppdragervold nevnes som noe det tas hensyn til med tanke på kulturell forståelse og toleranse. Informant 1 i gruppe 2: *"Det er jo vanskelig å vurdere, fordi det er en litt slik kynisk vurdering og en vanskelig vurdering som gjøres. I hvilken stor grad tar barnet skade av dette? Det er jo som du sier, vold er vold."* Informant 2 i gruppe 2: *"Ja, for vi ser jo ikke sant på grovhet, og eller om dette er en slik typisk kulturell oppdragervold, som vi selvsagt også melder på, om det er en slik vold hvor det brukes gjenstander som eksempelvis belter og slike typer ting."* Barnets beste vurdering blir og aktualisert i forbindelse med ulike kulturer. Informant 1, gruppe 2: *"Også samtidig vet vi noe om at barn som lever i en kultur hvor det er vanlig å få en smekk over fingrene, som vi ikke tolererer i Norge, så tar de mindre skade av dette, enn om en unge i Norge skulle bli utsatt for dette."* Informant 1 fortsetter: *"Ja, så lever de i Norge, men de har jo med seg en slik kryss-greie, har med seg mye av den kulturen og kjenner kanskje heller ikke til noe annet. Hva er barnets beste oppi dette her? Må det skje en gang til, eller enda en gang til? Er det verre, enn at vi plasserer barnet i en totalt fremmed familie."* Det kan synes som det tolereres mer vold utøvd mot barn av en annen kulturell bakgrunn enn den typisk norske.

5.1.3.5 Sikkerhetstiltak

I alle de tre fokusgruppeintervjuene ble informantene spurt om hvordan de beskyttet barn som ble utsatt for vold i nære relasjoner og som fortsatte å bo hjemme. Hver for seg og samlet viste informantene i de ulike fokusgruppene til barnet beste vurderinger da de redegjorde for konkrete sikkerhetstiltak som ble vurdert og eventuelt igangsatt.

Tiltakene som ble nevnt i alle de tre gruppene var; Uanmeldte hjemmebesøk, kontakt med skolen og avtale om at skolen eventuelt skulle kontakte barnevernet om barnet ikke møte opp på skolen. Sistnevnte tiltak ble nevnt av informant 2 i gruppe 2 med følgende kommentar: *"Dette er med hjerte i halsen, klump i magen, altså."* Og som informant 2 i gruppe 3 uttrykte: *"De vet at vi henlegger saken, men at vi fortsatt er bekymret. Slik at de har et ekstra øye på dette barnet, at de kan følge opp dette barnet ekstra tett."*

Barnevernstjenestene nevner det å henlegge med bekymring som et tiltak. Alle tre gruppene listet henleggelse med bekymring som et av sine tiltak uavhengig av hverandre. Utdrag fra dialog i gruppe 3 om henleggelse med bekymring: Informant 1: *"Det heter vurdere gjenåpning, men vi har aldri ikke vurdert gjenåpning."* På spørsmål om hva de oppnår med å henlegge med bekymring i stedet for å henlegge uten bekymring svarte informant 3 i gruppe 3: *"Ja, etter 6 måneder kommer vi uansett i kontakt med dem igjen. Da kan vi igjen undersøke situasjonen til barnet. Hvis vi bare henlegger uten bekymring, så er det jo mulig at barnet fortsatt lever i situasjoner med vold, men at det har sluttet å fortelle og vi ikke får flere bekymringsmeldinger. Så det er jo et sikkerhetsnett da, for å ja."*

Pålagt hjelpetiltak gjennom fylkesnemnda er et annet sikkerhetstiltak som ble nevnt i alle gruppene. Dette ble kommentert av informant 1 i gruppe 1 på følgende måte: *"Vi vet jo også av erfaring, at de pålagte hjelpetiltakene ikke har båret veldig mye frukter."* Frivillig veiledning, er noe annet. Dette tiltaket ble kommentert på følgende måte av informant 1 i gruppe 1: *"Du må måle og veie hele tiden og her starter du kanskje med at familien trenger 20 veiledningstimer i måneden, så ender du opp med en halv time annen hver uke. Sånn kan det fort gå."*

Kapittel 6 - Analyse - En drøftelse av materialet

Formålet med oppgaven har vært å finne ut av hvilke vurderinger barnevernsansatte gjør før de eventuelt melder om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet. I dette kapitlet vil funnene bli drøftet opp imot problemstillingen, i lys av relevant faglitteratur og forskning. Dette vil bli gjort med utgangspunkt i de tre hovedgruppene som funnene har blitt strukturert inn i. Dette er: (tema 1) Hvordan barnevernstjenesten er organisert og hvem som har beslutningsmyndighet. (tema 2) Hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner og hva som er et mulig straffbart forhold og (tema 3) hva som er barnets beste.

6.1 – Hvordan barnevernstjenesten er organisert og hvem som har beslutningsmyndighet

Barnevernstjenestens oppbygning og plassering av beslutningsmyndighet, fremstår som tradisjonell sett i en forvaltningsmessig og byråkratisk sammenheng (Ulfseth, Clifford & Lichtwarck og Hagve, 2022). Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for den kommunale barnevernstjenesten. De har ansvar for måten tjenesten løser samfunnsoppdraget på. Det må foregå innenfor rammene av gjeldende rett og i tråd med det faglige og økonomiske ansvaret kommunene er gitt (Prop 73 L (2016-2017)). Samtidig er det en del prosesser og oppgaver knyttet til selve saksbehandlingen som tjenesten står fritt til selv å organisere etter formål og oppdrag. Ulike elementer av organiseringen påvirker hvordan barnevernstjenesten er bygd opp. I enhver organisasjon vil organisasjonspsykologi være med på å påvirke hvordan beslutninger tas (Jacobsen & Torsvik, 2019). At så er tilfelle i den enkelte barnevernstjeneste, fremstår som sannsynlig.

I ulike organisasjoner og på ulike arbeidsteder finnes det ulike måter å organisere seg på med tanke på hvem som beslutter hva på hvilket nivå og hvordan disse beslutningene kan endres, når og av hvem (March, 1994; Jacobsen & Torsvik, 2019). Av den grunn har det vært viktig å få innsikt i hvordan ulike barnevernstjenester organiserer seg, hvor og hvordan beslutninger tas i den enkelte barnevernstjeneste.

Ulike organisasjoner og ulike arbeidssteder har sine blindsoner og interne kulturer. Blindsoner og interne kulturer kan føre til at visse typer informasjon som ikke passer inn i organisasjonene sine grunnleggende antagelser, normer og verdier, ubevisst forkastes (Jacobsen & Torsvik, 2019). Informasjon som ikke virker truende tillegges ubevisst mer vekt. Når mennesker sees på som rasjonelle beslutningstakere, synliggjøres svakheter ved beslutningene. Menneskenes evne til å håndtere informasjon, vurdere alternativer og ulike konsekvenser av ulike valg er begrenset og langt fra idealet, i tillegg til at konteksten i organisasjonen virker mer inn enn ønsket (March, 1994 og Jacobsen & Torsvik, 2019). Tidligere studier har vist at menneskehjernen har tilbøyeligheter til å ta beslutninger ut fra "tommelfingerregler", i stedet for analyser av innsamlet informasjon (Kahneman, 1982). Menneskehjernen har en tendens til å vurdere en hendelse ut fra hvilke løsninger som pleier å være den vanligste (Levinthal & March, 1993), samt tendere til å søke bekreftelser på antagelser og forkaste kritisk informasjon (Janis, 1982; Espedal, 1997).

Gjennom intervjuene ble det tydelig at de representerte barnevernstjenestene er forholdsvis likt organisert. Beslutningene tas fortløpende sammen med andre når bekymringsmeldingene kommer inn. Var situasjonen slik at noen av de som vurderte og drøftet den aktuelle saken ønsket å varsle, ble det i stor grad varslet til politiet. Strukturen hos den enkelte barnevernstjeneste hadde klare beslutningsarenaer i form av hastemøter, hvor deltakernes rom for å uttrykke seg var tydelig, samtidig var det leder som hadde siste ordet. Informantene virket fortrolige med det. Det var imidlertid lite eller ingen fokus på bruk av hypotesetekning i forbindelse med drøfting av sak.

Både forskning og utdanning i Norge har over år vært opptatt av å forbedre kvaliteten i beslutningsprosessene i barnevernet (Weele & Karlsen, 2021). Beslutningsprosessene i barnevernet inneholder mange ulike hensyn som skal taes og avveininger som må gjøres. Intervjuene viste at det var flere faktorer som spilte inn på barnefaglige vurderinger skulle gjøres. Herunder de strukturelle, som hvordan tjenesten er organisert, men også hvilken profesjonskunnskap som var i organisasjonen, den enkeltes kompetanse, samt måten arbeidet i hverdagen var organisert på. Disse faktorene er avgjør i handlingsrommet som benyttes av den enkelte i barnevernstjenesten og organisasjonen som sådan (Schönfelder, Andersen & Kane, 2018).

Gjennom ulike tilsyn og gjennomganger har man funnet betydelige utfordringer i praksis. I den forbindelse vil det kunne forventes at siling av informasjon, enighet og uenighet i de ulike beslutningsforaene bærer preg av flere av de samme utfordringene. Judith van der Weele og Kjersti Karlsen (2021) har gjort funn som peker i retning av at det i liten grad blir gjort sammenstillinger og analyser av den informasjonen som har kommet frem i kartlegginger av familiers situasjon og tilhørende vurderinger i barnevernstjenesten (Weele & Karlsen, 2021).

De påpeker behovet for et mer strukturert og systematisk analysearbeid i krevende beslutningsprosesser hos barnevernet, inspirert av politiets hypotesebruk i politietterforskning av straffesaker av i dag (Weele & Karlsen, 2021). På den måten kan eksempelvis bagatellisering av barns utsagn og oversympatisering med de voksne begrenses (Killèn, 2021; Kvello, 2015). Til sammenligning har eldre dommer i norsk rettsvesen vist seg å være mangelfulle og feilaktige, grunnet blant annet ensporet etterforskning og manglende hypotesebruk (Rachlew, 2009). Etter disse avsløringene har politiet de siste 25 årene jobbet strukturert og målrettet for å unngå følgefeil i beslutningstaking i konkrete straffesaker ved hjelp av blant annet strukturert hypotesearbeid (Bjerknes & Fahsing, 2018) og ny metode for gjennomføring av politiavhør, noe som begrenser og motvirker feilslutninger (Rachlew, A. & I. A. Fahsing, 2016).

6.2 – Hvordan informantene forstår fenomenet vold i nære relasjoner og hva som er et mulig straffbart forhold.

I regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner (2021 – 2024) tydeliggjøres viktigheten av kjennskap, kunnskap og forståelse av fenomenet vold i nære relasjoner på individ og samfunnsnivå. For at slike forhold skal avdekkes, forhindres og forebygges er fenomenforståelse essensielt. Derfor er det viktig å få en så god innsikt som mulig i hvordan den enkelte informant forstår fenomenet vold i nære relasjoner, i tillegg til hva de anser som straffbart forhold innen kriminalitetsområdet. Ved en slik innsikt, blir det tydeligere hvilke vurderinger den enkelte i barnevernstjenesten har gjort sammen med andre før de varsler om et mulig straffbart forhold.

6.2.1 – Vold mellom foreldrene

Informantene mente at dersom barn lever med vold så er det barnevernstjenestens oppgave å gjøre noe. Informant 1 i gruppe 2 uttrykte det på denne måte: *"Om vi vet at et barn lever i vold, må vi uansett gjøre noe."* Samtidig var konklusjonen ikke like klar da ulike former for vold ble sett nærmere på. Eksempelvis mente de fleste at det å være vitne til vold er minst like alvorlig som å bli utsatt for det. Forholdene ble allikevel ikke varslet til politiet dersom far og mor utøvde ulike former for vold mot hverandre og eller at en av partene blir utsatt for vold av den andre. Informant 2 i gruppe 1: *"(..)barn forteller at mamma og pappa slåss. (..) Jeg tror det skal mye til for at vi skal ta dette skrittet, men egentlig. Ja, det er det vi snakket om at vi skal."*

Forskning viser at det å se, høre og eller sanse at ulike former for vold i hjemmet skjer mot noen du er glad i, (Heltne & Steinsvåg, 2011; Kirkengen & Næs 2015, Kirkengen 2017; Øverlien 2012), eller mot omsorgspersoner i familien, ansees for å være grov vold og svært skadelig for barnets utvikling (Edvardsen & Mevik, 2014). Dette til tross, fremstår følgende svar på spørsmål om de varslet på vold mellom foreldrene av informant 2 i gruppe 3 som gjeldene for samtlige informanter: *"Nei, ikke på ren partnervold, nei."* Det fremsto som enighet om at det å være vitne til vold er like skadelig som å bli utsatt for vold, noe forskningen understøtter. Allikevel fremsto informantene enhetlige om at gjeldene praksis var at vold mellom foreldrene er en type kriminalitet som ikke ble varslet til politiet.

Mishandlingsbestemmelsene i straffeloven § 282 definerer klart *"trusler, tvang, frihetsberøvelse, vold eller andre krenkelser... (..) sin nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer"*. Kriteriene som ramses opp med tanke på varslinger til politiet fra informantenes side er blant annet alvorlighet og skadeomfang når det kom til fysisk vold utøvd ovenfor et eller flere av barna i husstanden. Det kan dermed fremstå som man på den ene siden sier seg enig at det er minst like alvorlig og skadelig å være vitne til vold som å bli utsatt for det. Samtidig som det fremstår som om dette ikke vurderes like straffbart som når volden er direkte rettet mot barnet. Det kan ha noe med at voksne har vondt for å ta innover seg at barn lider (Thoresen & Myhre i Øverlien, Hauge & Schultze, 2016). Bagatellisering av barns uttalelser, livssituasjon og over sympatisere med de voksne blir resultatet (Killèn, 2021). I den forbindelse kan det være hensiktsmessig å understreke viktigheten av å definere vold mellom foreldrene som vold mot barna, for da erkjenner og legitimerer vi barnas vonde

opplevelser (Aakvaag, Thoresen & Øverlien i Øverlien, Hauge og Schultz, 2021). Etter norsk strafferett skal barn som har vært vitne til vold i nære relasjoner ha status som fornærmet i straffesaker som omhandler mishandlingsbestemmelsene straffeloven §§ 282 og 283 (Rt 2010.949 avs.22).

6.2.2 – Fysisk vold

Når det var snakk om fysisk vold mot barna direkte, forandret praksis seg, selv om felles for informantene var at de tolererte noe fysisk vold. Informant 1 i gruppe 2 benyttet uttrykket: *"Styrkebergning."* I det uttrykket la vedkommende blant annet omfang, hyppighet, alvorlighetsgrad og skadeomfang. Dette ble forklart av samme informant på følgende måte: *"At mye handler om alvorlighet og hvor grovt det som står beskrevet er."* Styrkeberegningen ble ikke på noe tidspunkt knyttet opp til det som står beskrevet i straffeloven § 282: *"med vold eller andre krenkelser"*, eller det barnelova § 30 beskriver: *"bruk av vold og skremmande (..) ovenfor barn er forbode."* Det ble heller ikke vist til forskning som beskriver at barn som utsettes for vold har en økt risiko for å utvikle atferdsmessige, sosiale og emosjonelle vansker (Annerbäck, Sahlqvist, Svedin, Wingren, & Gustafsson, 2012; Gilbert et al., 2009; Trickett, Noll, & Putnam, 2011). Det som ble lagt til grunn for vurderingene, fremsto å være basert på tidligere erfaringer om hvordan den aktuelle barnevernstjenesten vurderte bekymringsmeldingen og egen tidligere praksis. Tilnærmingen finnes det belegg for å påpeke. Tidligere nevnte organisasjoners blindsoner og interne kulturer kan føre til ubeviste forkastelser av viktig informasjon, argumenter og synspunkter (Jacobsen & Torsvik, 2019). Informant 2 i gruppe 3 reflekterte over det på følgende måte: *"Så det kan jo hende at det stemmer litt det du sier med at andre heller ikke melder på samme måte når det er vold mellom de voksne. Det kan jo være en hypotese, men at vi ikke utforsker dette godt nok. I dag slo mamma pappa eller omvendt. At man ikke tar tak i dette og spør mer da."* Det kom tydelig frem at magefølelse var noe den enkelte benyttet og lyttet til. Som informant 3 i gruppe 2 uttrykte: *"informasjonen sitter i magen, men ikke liksom. Jeg må finne måter å få det på papiret da."* Informant 1 i gruppe 3 oppgav følgende: *"I vårt tilfelle er det jo slik, der er det jo mye magefølelse."* Dette bygger opp under behovet for å jobbe mer i retning av strukturert kritisk tenkning gjennom hypotesebruk i stedet for bruk av magefølelse (Weele & Karlsen, 2021). På den måten kan feilslutninger begrenses som tidligere nevnt (Bjerknes & Fahsing, 2018).

6.2.3. - Bruk av gjenstand

Uavhengig av hverandre, fremsto det av funnene som om det gikk et markant skille ved bruk av gjenstand ved voldsutførelsen. Når slike elementer ble benyttet, fremsto varsling til politiet mer nærliggende. Det ble vist til situasjoner der foreldrene tok seg, som flere nevnte: "bryet" med å hente et redskap. Dette ble vurdert til mer alvorlig enn om de "bare" slo løst med hender som andre nevnte. Informantene opplevdes allikevel som sprikende, da de kommenterte på sine egne vurderinger underveis og stilte spørsmål om de ikke burde varslet også i de tilfellene. At informantene reflekterte på denne måten, kan være et tegn på at området opplevdes skjønnsmessig vanskelig. Skjønnsmessig kan forstås som vurderingen av alvorlighetsgrad i barnevernsmeldingen og skadeomfang (Kane & Myrvang i Schönfelder, Andersen & Kane, 2018). Inntrykket som ble skapt av flere av informantene da de snakket om styrkebergning, var at dette er en erfaringsbasert skjønnsmessig vurdering. Den enkelte barnevernstjenestes praksis, hvilken erfaring og kunnskap de selv hadde, sett opp imot barnevernsmeldingens alvorlighetsgrad og potensielt fysiske skadeomfang fremsto som avgjørende. Noe som igjen er i tråd teorier og forskning som at menneskehjernen har tilbøyeligheter til å søke bekreftelse på antagelser og søke løsning som ligner på den som er mest vanlig i en lignende situasjon (March, 1994, Jacobsen & Torsvik, 2019 og Kahneman, 1982).

Når totalsituasjonen skulle bli vurdert, ble sosiale og kulturelle faktorer lagt til og bildet ble ytterligere komplisert. Informant 1, gruppe 2 uttrykte seg på følgende måte: *"Ja, så lever de i Norge, men de har jo med seg en slik kryss-greie, har med seg mye av den kulturen og kjenner kanskje ikke heller til noe annet."* Det hersker uenighet mellom ulike faggrupper innen barnevernstjenesten og samarbeidende tjenester om når faktorer som dette bør trekkes inn i vurderingene, og hvordan man skal forstå og håndtere sosiale og kulturelle faktorer (Egelund & Sundell, 2001 og Weele & Fiecko, 2020). For å komplisere bildet, kan noe av disse skjønnsmessige vurderingene og beslutningene være skapt av den organisasjonskulturen som befinner seg internt i den enkelte barnevernstjeneste (Jacobsen og Torsvik, 2019).

Forskning viser at barn som utsettes for vold /er vitne til vold har økt risiko for å utvikle adferdsmessig, sosial og emosjonelle vansker. Psykiske og somatiske lidelser vektlegges mindre, eller ugyldiggjøres (Kirkengen, 2021; Killèn, 2021; Dale, Aakvaag, Strøm, Augusti & Skauge, 2023). Det samme gjør psykiske helseplager hos volds- og overgrep utsatte barn og unge. Særlig har helseplager som posttraumatiske stressreaksjoner, angst, selvmordstanker og

depresjon blitt fremhevet i forskningen (Annerbäck et al., 2012; Breslau et al., 2014; Jaffee, 2017; Jonkman, Verlinden, Bolle, Boer, & Lindauer, 2013; Norman et al., 2012; Trickett et al., 2011; Hafstad & Augusti, 2019). Forskningen har vist oss at skadepotensiale og skadefølger ikke nødvendigvis er relatert til bruk eller ikke bruk av gjenstand ved voldsutøvelsen(er), men at barn som lever i voldelige hjem, puster den volden som alltid ligger latent i lufta, fordi den latente volden når som helst kan "*come about*" (Galtung, 1969:172). Barna forsøker derfor hele tiden å oppføre seg på en slik måte at de i størst mulig grad unngår ny vold (Heltne & Steinsvåg, 2011). Ved å kun fokusere på enkelt hendelser, vises liten eller ingen forståelse for fenomenet vold i nære relasjoner, og de ulike voldsformene som psykisk og fysisk vold, latent og materiell vold blir borte av synet. Skal kunnskap gjennom forskning gi verdi, må kunnskapen som finnes benyttes i det praktiske arbeidet hos de barnevernsansatte (Killèn, 2019). Den kontinuerlige frykten for og opptattheten av vold som ikke må skje er den som kan være det aller mest utmattende (Kvello, 2015).

Det framsto som om informantene selv gjorde konkrete vurderinger av hva som inngikk i straffebestemmelsene §§ 282 og 283, uten at dette var forankret i kunnskap om lovparagrafens innhold og de voldelige handlingenes skadepotensiale. Spørsmålet er om de barnevernsansatte overidentifiserte seg med de voksne, bagatelliserte barns utsagn og utøvet normtenkning som en følge av barnevernstjenestens organisering og kultur. Overlevelsesstrategier kan være noe av grunnen til slike vurderinger (Killèn, 2019). Overlevelsesstrategier som dette kombinert med liten bruk av kunnskap om vold i nære relasjoner og forskningsbasert kunnskap om skadevirkninger vil kunne gi "*handlingslammelse, eller uhensiktsmessig handlinger*" (Killèn, 2019:91).

6.2.3. – Seksualisert vold

Da informantene ble spurt om vurderingene som ble gjort ved opplysninger om seksualisert vold og overgrep i hjemmet, framsto det som noe de vurderte som vesentlig mye verre og mer alvorlig enn annen vold i hjemmet. Informant 1 i gruppe 1. "*Når det er snakk om seksuelle overgrep, vurderer vi alltid.*" Grensene for varsling ble tydeligere innen dette kriminalitetsområdet. I alle tre fokusgruppeintervjuene endret de ordbruk fra varsel til anmeldelse da de snakket om seksualisert vold / seksuelle overgrep i familien. Dette er sammenfallende med andre funn. "*Barnevernsarbeiderne gir også inntrykk av at*

politianmeldelse generelt sett er best for barnet i disse sakene, uten at de redegjør spesifikt for hva som ligger til grunn for en slik vurdering" (Brottveit, 2014:204).

Da det kom til seksuelle overgrep utført av barn og unge på andre barn og unge, var holdningen en annen. Flere av de barnevernsansatte viste til høy forekomst av overgrep på barn og unge utført av andre barn og unge, noe også forskningen støtter. *"I omfangsundersøkelsene ser vi at barn og unge er ansvarlige for bortimot 20 % av voldtektene, og 20-50% av alle seksuelle overgrep mot barn"* (Barbaree & Marshall, 2008 i Sjøftestad, 2018:31). I flere av sakene og fremsto informantene i de ulike fokusgruppeintervjuene enhetlig med tanke på at sakene skulle behandles utenfor straffesakssporet. Med dette mente de at forholdet ikke skulle føres for retten, men at kompetansen og erfaringene som finnes på Statens barnehus med tanke på avhør og oppfølging av de involverte barna ble benyttet. Som informant 3 i gruppe 2: *"Vi tenker jo at det er det beste."*

Det fremsto som at flere av informantene forstår det dit hen at det var opp til dem å vurdere hvorvidt forholdene egnet seg til etterforskning hos politiet og på den måten falt inn under straffelovens virkeområde. Det ble i stor grad vist til tidligere praksis i egen tjeneste, som informant 2 i gruppe 1: *"Nei, vi varsler ikke når den gjelder kun psykisk vold"*. Det ble ikke gitt noen begrunnelse for en slik vurdering og beslutning, annet enn at de ikke gjorde det. Samme informant: *" Nei, ikke på ren partnervold, nei."*

6.2.4 – Hjelpetiltak i familien

Om det allerede var igangsatte hjelpetiltak i familiene, så ble det imidlertid benyttet som argument for at de kunne ha høyere terskel for å varsle om forholdet til politiet. Var familien kjent fra før og man hadde en relasjon, ble terskelen for varsling ytterligere forhøyet. Den psykiske volden har ingen av informantene erfaring med blir registrert som mulig straffbart forhold. Informant 2 i gruppe 1: *"Nei, vi varsler ikke når den gjelder kun psykisk vold"*. Dette selv om de bekrefter at det kan være like skadelig og eller mer skadelig å være vitne til vold i nære relasjoner, enn selv å bli utsatt. Noe som er sammenfallende med hva forskning viser. Psykiske vold er mist like skadelig som den fysiske (Kirkengen, 2021; Bessel van der Kolk, 2020; Felitti, 2002). Kunnskap om at barn som har vært utsatt for ulike former for vold i nære relasjoner i barndommen, har økt risiko for å oppleve gjentatte og andre overgrep på et

seinere tidspunkt i livet som tidligere er kjent og grundig dokumentert (Søftestad, 2018, Finkelhor et al., 2007; Myhre et al., 2015; Ports, Ford, & Merrick, 2016; Thoresen & Hjemdal, 2014).

Vurderingene som lå til grunn for når politiet ble varslet, fremsto som bygd på tidligere praksis. Informant 3, gruppe 2: *"Ja, vi er nok litt for milde der. Vi har jo diskutert dette, om vi må varsle mer på partner vold."* En vurdering basert på tidligere praksis, er sammenfallende med det beskrevne som mest vanlig løsning i gitte situasjoner i det aktuelle arbeidsmiljøet (Levinthal & March, 1993). Om det finnes velbegrunnede vurderinger med utgangspunkt i hva som eventuelt er mest skadelig, fremkom ikke i diskusjonene i fokusgruppeintervjuene og heller ikke gjennom de refleksjonene den enkelte informant gjorde.

Som det har blitt vist til tidligere, finnes det flere studier av voksenbefolkningen som påpeker sammenhenger mellom risiko for fysiske sykdommer og helseplager gjennom livsløpet og negative barndoms erfaringer som ulike former for vold i hjemmet er, uten at det differensieres mellom de ulike voldsformene innen mishandlingsbestemmelsen (Anda et al., 2006; Gilbert et al., 2009; Tomasdottir et al., 2015). Ungdomsstudiene viste samme trend (Annerbäck et al., 2012; Bonvanie, van Gils, Janssens, & Rosmalen, 2015; Jernbro, Svensson, Tindberg, & Janson, 2012; Stensland et al., 2014; Tietjen et al., 2015; Aakvaag & Strøm, 2019). I dette relieffet blir det problematiske at ulike voldsformer håndteres ulikt, til tross for at det tilsynelatende ikke gir ulike skader i ettertid, med unntak av de rent fysiske.

Gjennom Galtungs definisjon av latent vold, ble det tydeliggjort hva som er grunnen til at denne voldsformen faller inn under betegnelsen regime som benyttes i norsk strafferett (Aas & Andersen, 2017). Beskrivelsen av den latente volden viser hvordan hele barnets hverdag og oppvekst blir styrt av strategier for i størst mulig grad unngå vold av ulike slag (Heltne & Steinsvåg, 2011; Kvello 2015). At latent vold finnes mellom de akutte voldshendelsene av ulike voldsformer, peker i retning av at ulike former for vold i større grad må varsles om til politiet, da de faller inn under mishandlingsbestemmelsen og har potensielt alvorlig skadepotensiale, uavhengig av voldsformen. Informant 3 i gruppe 2 kommenterte på følgende vis, da hen og gruppa drøftet varsling utover fysisk vold rettet direkte mot barn: *"Vi har jo diskutert det, om vi må varsle mer (...)".*

6.2.5 – Terskel for å varsle

Det fremsto som om flere av informantene ønsket å komme frem til en felles terskel for når de skal varsle politiet. Da dette ble diskutert, var flere av informantene samstemte, uavhengige av hverandre, om at de burde varslet mer. Samtidig konkluderte de med at da ville det bli for mange saker, for hvem ble ikke presisert. Det at saksmengden ble for stor, og bruken av det som et argument for ikke å varsle, ble lite problematisert. Allikevel ble saksmengde benyttet som et slags parameter på om den enkelte barnevernstjeneste hadde rett terskel for varsel.

Gruppe 3, informant 1: *"Jeg bare synes vi varsler så hinsides mye, og det gjorde vi ikke før. Også vet vi at vi varsler mest også. Så lurer jeg da på hva politiet tenker om de varslene vi sender. Om det er for mye."* Informant 2 i samme gruppe: *"Også tenker jeg at jeg kommer fra en annen kommune, og vi varslet en del der, så den graden tror jeg er like stor, men det var jo så mye færre voldssaker. Jeg tror det handler om det. Mengden vi får, enn hvordan vi vurderer dem."* Diskusjonen i forhold til terskel fremsto å ha en praktisk forankring med tanke på hvor mange saker den enkelte barnevernstjeneste har kapasitet til å varsle om til politiet. Det faktum at et varsel til politiet *"kunne være hensiktsmessig i form av å virke avskrekkende på utøver eller som et ledd i å få utøver bort fra familien"* (Sommerfeldt & Øverlien i Øverlien, Hauge og Schultz, 2016:191) kom ikke frem i diskusjonene.

6.3 – Hva som er barnets beste

Barnets beste-begrepet ble benyttet som en vesentlig del av vurderingen for når barnevernsansatte skulle varsle politiet om mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner. Informant 2 i gruppe 3: *"Vurderinger i forhold til barnets beste, altså sett opp imot familien og en anmeldelsessituasjon."* Gjennomgående viste funnene fra fokusgruppeintervjuene at barnevernsansatte koblet den fysiske voldens omfang, hyppighet og alvorlighetsgrad til begrepet barnets beste, uten at begrepets innhold blir belyst. Begrepets tre grunnprinsipper som materielle rettigheter, grunnleggende juridiske tolkningsprinsipper og saksbehandlingsreglene (Sandberg, 2016), ble ikke drøftet og tatt hensyn til i vurderingene. Heller ikke slik forarbeidene til den nye barnevernsloven viser til det generelle og det konkrete nivået som barnets beste skal vurderes ut ifra, nevnes i begrunnelsene (Prop L 133, 2020-2021 og Steinkopf m.fl., 2006). Hadde slike hensyn blitt trukket med inn i fokusgruppeintervjuenes diskusjoner, hadde det blitt vist til hva som generelt sett er best for

barn, for så å fokusere spesifikt på det konkrete barnet. En vurdering av ulike risikomomenter, knyttet til ulike tiltak og vedtak i det konkrete barnets liv er relevant for å vurdere et barnets beste perspektiv (Grunnloven § 104; barnekonvensjonen artikkel 3, nr 1, Prop L 133, 2020-2021). Gjennom de diskusjonene som ble gjennomført i fokusgruppeintervjuene, ble ikke disse vurderingene synliggjort. Kvellos teori om at barn ofte blir spillere av "*annen fiolin*" (Kvello, 2015:16), fordi hjelpeapparatet er for fokusert på sin relasjon til foreldrene / de voksne, ble bekreftet gjennom de fokusgruppeintervjuene som ble gjennomført.

6.3.1. Voksenperspektiv

Det kan fremstå som enighet om et voksenperspektiv i de vurderinger som gjøres i den enkelte sak blant informantene. Informant 3 i gruppe 1: "*(..)vi vet at det er kjempe inngripne for foreldrene.*" Et slikt perspektiv medfører at barnets opplevelser blir mindre synlige og deres stemme ikke høres. Slike mulige fallgruver påpekes av flere (Kvello, 2015; Killèn, 2019). Det fremsto blant informantene som at det å få saken etterforsket av politiet var den største belastningen en familie kunne utsettes for. Som er, informant 1 i gruppe 1: "*Nei, det er veldig inngripende, og man blir jo stempla og det kommer i et register som vil være der for alltid.*" Informant 3 i gruppe 1 uttrykte: "*Det handler jo om hva som er mest inngripende, (..)uten at det blir riktig, sånn foreldrevern ..., uten at det blir feil, fordi det handler om foreldrevern også da.*" Samtidig som informant 1 i gruppe 2 og informant 3 i gruppe 2 viste til uttalelser fra barna som gjennomgående hadde opplevd avhørsdagen på Statens barnehus som "*luksusdag*", "*drømmedag*" og "*den beste dagen i verden*".

Barns rett til grunnleggende juridiske rettigheter i form av å bli lyttet til, få fortelle sin historie og ivaretagelse i forbindelse med en straffesak som etterforskes hos politiet ble ikke diskutert. Informant 3 i gruppe 3 uttrykte følgende: "*Jeg synes barn skal få være barn. Ikke bare det, generelt det å bruke barn som informanter, om man skal kalle det for det.*" "*Det er mye å legge på barna.*" Barns rett til å bli hørt og dets rett til å vokse opp i et trygt hjem (Grunnloven § 104), kan se ut til å bli bagatellisert og bli borte i denne informantens utsagn. da barns forklaring ble satt opp imot hvor inngripende en varsling til politiet er for de voksne. Dette blir stående i skarp kontrast til den konkrete vurderingen som alltid skal sette barnet og dets behov i sentrum, det såkalte "*lojalitetshierarkiet*" (Kvello, 2015:29). Et slikt utgangspunkt for en vurdering, vil søke å forstå hva som er det beste for det konkrete barnet, eller vurderer hva som er mist belastende og krevende for det konkrete barnet (Steinkopf

m.fl., 2006). Ved en slik tilnærming vil man vært nærmere et barnets beste vurdering, sett ut fra lovverk, teoretisk rammeverk og faglige anbefalinger (barnekonvensjonen art. 3, nr. 1; Grunnloven § 104; CRC7C/GC/14 og Sandberg, 2016).

6.3.2. Er det ikke barnets beste å varsle?

Det kan fremstå som om informantene i liten grad var opptatt av at det å varsle politiet kunne være til barnets beste, i form av at en slik anmeldelsen kan lede til at volden opphører.

Informant 2 i gruppe 2 skilte seg imidlertid ut, og uttrykte: *"De vil ikke anmelde også får man liksom ikke gjort noe."* En slik uttalelse peker i retning av en god erfaring med samarbeidet med politiet i tråd med Samhandlingsrutinen. Informant 1 i gruppe 3: *"Jeg tror i alle fall det at hos oss er terskelen litt høyere. Det tror jeg handler litt om at man har allerede en relasjon. Vi tar en vurdering på hvordan det vil bli i etterkant."* Informant 3 i gruppe 3 uttrykte: *"Hvis vi bare henlegger uten bekymring, så er det jo mulig at barnet fortsatt lever i situasjoner med vold, men at det har sluttet å fortelle og vi ikke får flere bekymringsmeldinger."* Det er kjent at barn trekker tilbake sine tidligere utsendte signaler om at de er utsatt for vold og overgrep, grunnet vantro og avvissning fra voksenverdenen når slike signaler har blitt sendt ut (Torkildsen, 2015). Om dette igjen blir tolket som bevis på at barnet ved første anledning løy av voksenverden, blir sviket totalt. Barnet blir bærer av sine problemer alene og løser det med dissosiering, fortregning og undertrykkelse (Killèn, 2021).

Mer kunnskap om årsak og virkning er presserende for at barn skal bli sett, forstått og volden stoppes (Van der Kolk, 2000). Avdekking av vold og overgrep er avhengig av at

"overvåkenhet og handlekraft" (Søftestad, 2018: 137), som tar barnets stemme på alvor, og orker å gå inn i barnets fortelling, uten å henfalle til beskyttelses strategier som bortforklaringer, bagatellisering og oversympatisering med de voksne er (Killèn, 2021).

Voksne spør ikke om hjemmesituasjoner tilstrekkelig, og barnet forteller derfor heller ikke om hvor ille det er, og varslet til politiet fra barnevernstjenestene uteblir. Dette er *"den store unnlåtelsessynden"* (Myhre i Mevik, Lillevik & Edvardsen, 2016: 107), som gjelder både privatpersoner og profesjonelle som lærere, helsepersonell, politi og barnevernsansatte. Barnet får ingen anledning til å fortelle om krenkelsene. Forholdene forblir uoppdaget og de negative kvensekvensene for det enkelte barn blir store (Myhre i Mevik, Lillevik & Edvardsen, 2016). For å oppnå best mulig resultat for de som bør være i sentrum av vurderingene, bør både politiet og barnevernet samarbeide, selv om samfunnsoppdraget og

lovverket er noe ulikt, er det overlappende når barn og unge er utsatt for vold og eller seksuelle overgrep (Mossige & Stefansen, 2016; Lillevik i Mevik, Lillevik & Edvardsen, 2016). Skal barnets beste argumentasjonen ha noen verdi og substans, må barnets livssituasjon stå i sentrum for vurderingene (Kvelling, 2015), og barnet må bli hørt, og sett gjennom sin forklaring og medisinske undersøkelser på Statens barnehuset (Bjerknes & Fahsing, 2018). Dette står i kontrast til informant 3 i gruppe 3 som uttrykte sin klare skepsis til at barns vitneutsagn skulle bære politiets straffesak. Hen uttrykte at politiet burde bygge saken på andre bevis: *"jeg synes barn skal få være barn. Ikke bare det, generelt det å bruke barn som informanter, om man skal kalle det for det."* *"Det er mye å legge på barna."* Støttebevis vil virke styrkende i en hver straffesak (Bjerknes & Fahsing, 2018). Samtidig blir et slikt syn som informant 3 i gruppe 3 uttrykte, problematisk i møte med kravet til barnet beste vurdering i blant annet Grunnloven § 104 og FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) artikkel 3, nr 1, som påpeker barnet rett til å bli hørt.

6.3.3. Kulturperspektiv

Kulturperspektivet ble diskutert opp imot barnets beste-begrepet i flere av fokusgruppeintervjuene. Om forekomsten av vold mot barn i minoritetsfamilier er høyere enn i etniske norske familier, har vi ikke et entydig svar på. Det skyldes at de etniske minoritets familiene er underrepresentert i forekomststudiene, da disse er basert på tilfeldige telefonintervjuer og frivillige spørreundersøkelser (Thorsen & Hjemdal, 2014). Samtidig har forskning vist fra selvrappoterende studier gjennomført blant et representativt utvalg blant avgangselever fra videregående skoler at 17 % av ungdommene med mor født i ikke-vestlig land hadde opplevd grov vold fra mor. For de med mor født i Norden var tilsvarende tall 4 % (Mossige & Stefansen, 2007). Fra en svensk studie viste forskningen at foreldre født i ikke nordiske land oftere slo sine barn og var mer positive til avstraffelser (Janson, Jernbro & Långberg, 2011), enn foreldre født i nordisk land. Når man samtidig vet at eksempelvis *"det svenske barnevernet syntes at det var for kultursensitivt å blande seg inn i familieanliggende"* (Fjelltun i Lillevik, 2016:76), selv om innvandrerbarna hadde sagt ifra om både overgrep og vold som de ble utsatt, blir dette alvorlig. Det finnes tilsvarende tilfeller i Norge (Halvorsen, 2009).

Flerkulturell kompetanse for de som jobber med mennesker med ulik kulturell bakgrunn er viktig, slik at man forstår det man ser og handler rett ut fra det (Bredal, 2009). I tillegg må

kvalifiserte tolker brukes når det er behov. En norsk offentlig utredning fra 2014 viste at det var et underforbruk av kvalifiserte tolker i ulike offentlige sektorer i Norge (NOU 2014:8). Om underforbruket av kvalifiserte tolker kombineres med utsagnet fra informant 1 i gruppe 2, kan resultatet bli at lov og rett gjelder ulikt innenfor samme landegrensener, tross for likt lovverk. Informant 1 i gruppe 2 uttrykte følgende: "*Også samtidig vet vi noe om at barn som lever i en kultur hvor det er vanlig å få en smekk over fingrene, som vi ikke tolererer i Norge, så tar de mindre skade av dette, enn om en unge i Norge skulle bli utsatt for dette.*" Informant 1 fortsatte: "*Ja, så lever de i Norge, men de har jo med seg en slik kryss-greie, har med seg mye av den kulturen og kjenner kanskje heller ikke til noe annet. Hva er barnets beste oppi dette her? Må det skje en gang til, eller enda en gang til? Er det verre, enn at vi plasserer barnet i en totalt fremmed familie.*" I Redd Barna sin rapport "*Tåler noen barn mer juling?*", stilles spørsmålet om det er for høy terskel for å gripe inn i familier med minoritetsbakgrunn, når barn utsettes for vold.

Flere faggrupper, også barnevernsansatte hevdet at det foregår forskjellsbehandling av minoritetsbarn i negativ forstand (Berggrav, 2013). Vold utøvd med rent voldelige hensikter kan bli bortforklart med kulturelle begrunnelser for voldsutførelsen av både privatpersoner som naboer, venner, annet nettverk, profesjonelle aktører som lærere, barnevernsansatte og politi (Fjelltun i Mevik, Lillevik & Edvardsen, 2016).

Manglende kultursensitivitet, generalisering og stigmatisering kan føre til at situasjoner blir misforstått og overtolket til både gunst og ugunst for de involverte (Sommerfeldt, Hauge & Øverlien, 2014). Gjennom bruk av hypoteser og systematisk håndtering innhentet informasjon hos barnevernstjenesten (Weele & Karlsen, 2021; Bjerknes & Fahsing, 2018), vil det kunne demmes opp for fallgruver som overlevelsesstrategier, overidentifisering med de voksne, rasjonalisering, projisering, problemforflytning og bagatellisering hos hjelperne (Killèn, 2021; Kirkengen, 2021; Kvello, 2015). På den måten vil man i større mulig grad kunne opprettholde barnets beste perspektivet.

Et barns rett til omsorg, beskyttelse og sikkerhet inngår i en vurdering av barnets beste, jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1 (Sandberg, 2016).

6.3.4. Samfunnets omsorgssvikt

I følge opplysninger fra flere av informantene i fokusgruppeintervjuene, så henlegger barnevernstjenestene mellom 60 til 70% av alle registrert voldssaker. Informant 2 i gruppe to uttrykte at dette ble gjort med bekymring og hjerte i halsen. Den samme informanten viste til sikkerhetstiltak som uanmeldt hjemmebesøk, kontakt med skole og avtale om at de må varsle, om barnet uteblir. Barns rett til beskyttelse og sikkerhet fremstår ikke som innfridd i tråd med loven etter dette. *"Samfunnets omsorgssvikt"* (Killèn, 2021:105) blir resultatet. Samfunnet vet, men evner ikke å sette inn tilstrekkelig og treffsikre tiltak, og i stedet blir det til et ytterligere svik for det barnet som er utsatt (Thorkildsen, 2015; Killèn, 2021). I 2017 ble rapporten *"Svikt og svik"* (NOU, 2017:12) lagt frem. Den gikk igjennom 20 saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt. Påpekningene i rapporten er gjenkjennbare og sammenfallende med det poengterte her. Skal samfunnet make å beskytte barn, må kunnskapsnivået om vold i nære relasjoner høynes i tjenesteapparatet og bevisstheten til barnets beste vurderinger til enhver tid stå sentralt hos den enkelte (Killèn, 2021; Sandberg, 2016; FNs barnekomite' (2013). Generell kommentar nr. 14).

Kompleksiteten i forhold som innebærer vold i nære relasjoner ble synlig gjennom teori, forskning og resultatet av fokusgruppeintervjuet. I nyere tid har tidligere Prosjekt November (Bredal, 2019), nå RISK (seksjon for Risikoanalyse og kriminalitetsforebygging av vold i nære relasjoner) i Oslo politidistrikt jobbet frem nye, målrettede og effektive måter å redusere trusselnivået på. Ved å jobbe med både trussel utøver og trussel utsatt i vold i nære relasjoner *"gjennom tett kobling mellom politiets beskyttelsestiltak, praktisk bistand og psykososial oppfølging"* (Handlingsplan 2021-2024:57), erfarer de at trusselnivået går ned. Samtidig er dette et tiltak som i all hovedsak er rettet inn mot voksne, men som det nå skal piloteres med ovenfor de eldste barna (fra 16 år og opp til 18 år) som lever i vold i nære relasjoner (RISK).

Både barnevernet og politiet jobbet ut ifra ulike lovverk og lovfestede retningslinjer og rutiner. Barnevernet står i spennet mellom straffeloven og barnevernsloven, og skal ha fokus på barnet eller ungdommen som trenger beskyttelse, mens politiet tradisjonelt sett har fokusert på voldsutøver (Kjær & Mossig, i Dahle & Hennem, 2008). Samtidig er handlingsrommet stort og mulighetene for at resursene fra flere etater og tjenester skal finne hverandre til barnets beste, større enn det som benyttes i dag. Det personlige ansvaret den enkelte

medborger har til å avverge vold i nære relasjoner, er lovregulert i straffeloven § 196. Den individuelle meldeplikten for helsefagarbeidere til barnevernstjeneste og politi i helsepersonelloven § 13.

Med dette som bakteppe er det alarmerende at man tilsynelatende bagatelliserer barnets adferd og uttalelser, og legger større vekt på foreldresamarbeid og oversympatisering med de ulike utfordringer de voksne presenterer at de står i med de aktuelle barna (Killèn, 2021). Det fremstår som underlig at man forventer at barn skal fortelle grundig og rett ut hva de opplever hjemme. Forskning viser at barnet trenger tid til å bygge opp relasjon og tillit for å snakke med en voksen om slike hendelser, om de i det hele tatt forteller (Killèn, 2021; Torkildsen, 2015; Sjøftestad, 2018; Kvello, 2015; Lillevik, 2019).

Det kan også se ut som om barnevernet har en noe ullen forståelse av og kjennskap til straffeloven §§ 282 og 283 som lovregulerer hva som er vold i nære relasjoner og til hva som ligger i en barnets beste vurdering jf. Grunnloven § 104 (Sandberg, 2016). I tillegg til dette, virker det som om magefølelsen er den som styrer hvordan man oppfatter situasjonene man står i. Informant 1 i gruppe 3: *"I vårt tilfelle er det jo slik, der er det jo mye magefølelse."* Magefølelsen er en noe ustabil og lite sikker informasjonskilde og noe man må være særs forsiktig med å benytte utelukkende. Det kan være viktig å undersøke hva den forsøker å fortelle. Samtidig vil det være kvalitativt bedre å gå systematisk til verks med hypotesetenkning og åpne spørsmål som i en etterforskning ved bruk av KREATIV-metoden. Akronymet står for: Kommunikasjon, Rettsikkerhet, Etikk og empati, Aktiv bevisstgjøring, Tillit gjennom åpenhet, Informasjon og Vitenskapelig forankring (Bjerknes & Fahsing, 2018). At enkelte har begynt å jobbe med disse problemstillingene på overordnet nivå i barnevernstjenesten, gir håp (Van der Weele & Karlsen, 2021).

6.3.5. Økt kunnskap, handlekraft og samhandling.

Kunnskap om fenomenet vold i nære relasjoner og seksuallovbrudd er en viktig nøkkel til å kunne gjøre noe med de problemstillingene man står ovenfor (Isdal, 2000; Lillevik, 2019; Killèn, 2021). På den måten vil man i større grad kunne gjenkjenne signaler og kjennetegn når man står ovenfor dem (Sjøftestad, 2018; Øverlien, 2016). Dette gjelder politiet, så vel som barnevernet. Skal vi lykkes med å forebygge og stoppe pågående alvorlig vold i nære relasjoner, må vi forstå hva som foregår, finne hverandre og klare å gjøre noe med det i både

barnevern og i politiet (NOU, 2017:12; Vorland & Skjørten, 2017; Riksrevisjonen, 2022). Først da kan vi få til noe bedre og mer målrettet for de det gjelder, nemlig barna. For vi må som Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021 – 2024 slår fast, ha en helhetlig og samordnet innsats for å lykkes.

Da må imidlertid taushetsplikten forstås som det den er, underordnet avvergningsplikten jfr. § straffeloven § 196. Det er krevende og noen ganger uforståelig at det enkelte tiltak i familien i stor grad må være samtykkebasert, som igjen er basert på tillit gjennom taushetsplikten (NOU 2020:17). Slike forutsetninger har betydning for hva vi har mulighet til å avdekke (Øverlien et al., 2016). Alt for ofte, har ulike offentlige instanser og voksne hjelpere sett på barn som passive i situasjonen. De har derfor ikke snakket så mye og lenge med dem som de burde og skulle. I noen tilfeller ble ikke barna snakket med i det hele tatt (NOU 2017:12). De aktuelle barna har i mange tilfeller ikke fått spørsmål om hva de har opplevd og eller blitt utsatt for. Samtidig som barna på sin side har en opplevelse av at de har en mye større rolle i det som skjer (Øverlien, 2012; Øverlien, Hauge & Schulz, 2016). Barn tror ofte at det er de som har ansvar for det som skjer. De tror at det er noe de har gjort, sagt og eller tenkt som har utløst det hele (Øverlien et al., 2016). Det at de tar på seg skyld på en slik måte, påvirker deres fysiske og psykiske helse negativt (Kirkengen, 2017; Kirkengen & Næss, 2021).

Barnevernsansatte som vil varsle politiet, får støtte til dette og opplever at de blir hørt om de argumenterer godt for det. Det som imidlertid kommer frem, er at kriteriene for å varsle politiet om mulig straffbare forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner innbefatter bruk av gjenstand, at det er systematisk og gjentakende. Dette er oppsiktsvekkende og alarmerende. Begrepet "barnets beste" brukes som argument, uten at det nødvendigvis inneholder det lovverket sier at det skal; som barnets eget syn på saken, barnets omsorgssituasjon, beskyttelse og sikkerhet for å nevne noe. Den psykiske volden er totalt usynlig, og det er trolig kun et fåtall som er så modige at de snakker om hvordan de har det. Når disse har fortalt og opplever at de enten ikke blir hørt, eller at situasjonen ikke blir noe bedre, slutter de å snakke og bekymringsmeldingene opphører å komme.

Skal sviket og svikten opphøre, må alle som jobber med barn og unge på en eller annen måte, få den kunnskapen de trenger for å se, forstå å handle. Det samme gjelder barn og unge selv –

de må få kunnskap som setter dem fri fra volden, slik at de selv i mye større grad enn i dag kan melde fra å redde seg selv og andre.

Kapittel 7 – Oppsummering.

Hensikten med denne oppgaven har vært å få mer kunnskap om hvilke vurderinger barnevernsansatte gjør før de eventuelt varsler politiet om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner. Jeg har vært spesielt opptatt av å få en større innsikt i noen utvalgte tema. Det ene temaet handler om hvordan den enkelte barnevernstjeneste er organisert og hvordan dette eventuelt påvirker beslutningene. Videre har jeg vært opptatt av hvordan den enkelte barnevernsansatte forstår vold i nære relasjoner og hvordan de vurderer hva som er et mulig straffbart forhold innen dette kriminalitetsområdet. Endelig har det også vært viktig å etablere innsikt i hva som legges i vurderingene av hva som er til det beste for barnet.

Oppgavens oppbygning er relatert til disse temaene, gjennom den teoretiske delen, presentasjonen av funnene og analysen av det innhentede materialet. Funnene tyder på at de aktuelle barnevernstjenestene er noenlunde likt organisert, og at beslutningene om et forhold skal varsles politiet eller ikke, gjøres i fellesskap etter drøfting og vurdering. Det fremgår videre av funnene at vold mellom foreldre ikke meldes til politiet, og det fremstår dessuten som at psykisk vold registreres som konflikt i barnevernstjenestens journaler og ikke som et forhold som omhandler vold. Fysisk vold ser ut til å meldes i større omfang når det finnes opplysninger om at en eller begge foresatte benytter gjenstander mot ett eller flere av barna. Spesielt viser studien en tydeligere oppfatning av at saker som omhandler seksualisert vold mot barn, meldes til politiet. Det er videre grunn til å anta at vurderingene av hva som er til barnets beste henger sammen med vurderinger av hvor belastende det kan være for foreldrene at saken varsles om til politiet.

Samlet gir studien et viktig innblikk i hvordan barnevernsansatte forholder seg til vold i nære relasjoner og hva som ligger til grunn for de vurderingene som blir gjort. Dette kan være nyttig kunnskap for å komme nærmere målet om å lykkes med å bekjempe vold i nære relasjoner helhetlig og samordnet.

Litteraturliste:

Aas, G. og T. Andersen, "Mishandlingsbestemmelsen. En evaluering av loven mot mishandling i nære relasjoner jf Strl. § 219 (§ 282/282)", *PHS Forskning 2017:1*, Politihøgskolen, 2017.

Anda, R. F., Felitti, V. J., Bremner, J. D., Walker, J. D., Whitfield, C., Perry, B.D.... Giles, W.H. (2006). The enduring effects of abuse and related adverse experiences in childhood. *European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience*, 256(3), 174-186.

Annerbäck, E-M., Sahlqvist, L., Svedin, C. G., Wingren, G., & Gustafsson, P. (2012). Child physical abuse and concurrence of other types of child abuse in Sweden – associations with health and risk behaviors. *Child Abuse & Neglect*, 36(7-8), 585-595.

Andenæs, Kristian (2006). Om maktens rettsliggjøring og rettsliggjøringens maktpotensiale. I *Tidsskrift for samfunnsforskning* vol 47, nr. 23, s 491 – 510.

Barnelova (1982). *Lov om barn og foreldre* 8LOV-1981-04-08-). Lovdata. Hentet 12.12.22. <http://lovdata.no/dokument7NL/lov/1981-04-08-7>

Barnekonvensjonen. Hentet 5.12.22 <https://www.fn.no/om-fn/avtaler/menneskerettigheter/barnekonvensjonen>

Barne- og familiedepartementet. (2005). *Barnevernet og taushetsplikten, opplysningsretten og opplysningsplikten* (Q-24/2005). Hentet 12.12.22 https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd7rus/2005/00027ddd/pdfv/243383-q-24_rundskriv_taushetsplikt.pdf

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2020). *Politi og barnevern – nasjonale retningslinjer for samhandling.* Hentet 2.10.22 https://bufdir.no/Barnevern/Fagstotte/politi_og_barnevern_retningslinjer_for_samhandling/samhandling_mellom_politi_og_barnevern/

Barnevernloven (2021). *Lov om barnevern* (LOV-2021-06-18-97). Lovdata. Hentet 11.04.23 <http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2021-06-18-97>

Berggrav, S. (2013). *Tåler noen barn mer juling? En kartlegging av hjelpeapparatets håndtering av vold mot barn i minoritetsfamilier*. Rapport. Oslo: Redd Barna.

Bjerknes, O.T., & Fahsing, I.H. (2018). *Etterforskning. Prinsipper, metoder og praksis*. Bergen: Fagbokforlaget.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology* 3(2), 77 – 101. Hentet 1.12.22 <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Braun, V., & Clarke, V. (2013). *Successful qualitative research. A practical guide for beginners*. Sage

Braun, V., & Clarke, V. (2019). Reflecting on reflective thematic analysis. *Qualitative research in Sport, Exercise and Health*, 11(8), 589-597.

Bredal, A. (2009). Barnevernet og minoritetsjenters opprør. I.K. Eide, N. Rugkåsa, H. Vike & N.A. Qureshi (red), *Over profesjonelle barrierer. Et minoritetsperspektiv i psykososialt arbeid med barn og unge* (s.38-58). Oslo: Gyldendal Akademisk.

Bredal, A. (2019). *Sikkerhet og støtte i familievoldssaker. Følgeevaluering av Prosjekt November*. NOVA rapport nr 8/19. Velferdsinstituttet NOVA, Oslo Metropolitan University, Storbyuniversitetet, Oslo. Hentet 12.12.22 <https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream7handle/20.500.12199/1338/NOVA-Rapport-8-2019-K.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Brottveit, G. (2014). Barnevernssak eller straffesak. *Norges barnevern. Nr 4 – 2014. Vol 91* sidene 196 – 216. Oslo: Universitetsforlaget.

Bukve, Oddbjørn (2016). *Forstå, forklare, forandre*. Oslo: Universitetsforlaget.

Bunkholdt, V. & Sandbæk, M. (2008). *Praktisk barnevernarbeid*, 5.utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Costello, E. J., Egger, H., & Angold, A. (2005). 10-year research update review. The epidemiology of child and adolescent psychiatric disorders. I. Methods and public health burden. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 44(10), 972-986.

Dahle, R & Hennem, N. (red) (2008). *Barnevernstjenestens håndtering av saker med vold og seksuelle overgrep*. (NOVA Rapport nr 5. 2008). Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring. Hentet 8.12.22

https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/20.500.12199/4969/3446_1.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Dale, M.T.G, H.F. Aakvaag & Strøm, I.F. (red.). (2023). Omfang av vold og overgrep i den norske befolkning. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. (Rapport 1/2023). Hentet 12.03.23

<https://www.nkvts.no/aktuelt/hoy-forekomst-av-vold-og-overgrep-i-norge/>

De forente nasjoner. (1989) Konvensjon om barnets rettigheter, New York 11.november 1989 (ikrafttredelsesdato 20.september 1990).

De forente nasjoner. (2013). Generelle kommentarer til barnekonvensjonen. Barne- og familiedepartementet. Hentet 10.12.22

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload7bld/barnets-rettigheter/generell-kommentar-12.pdf>

De forente nasjoner. (2013). Konvensjon om barns rettigheter. Barne- og familiedepartementet. Hentet 5.12.22

https://www.regjeringen.no/contentassets/1376fac2fe2a427389f9f94b52acdefc/crc_c_gc_14_eng_nor.pdf

De forente nasjoner. (2013). Konvensjon om barns rettigheter. *Generell kommentar nr 14 (2013) om barnets rett til at hans eller hennes beste skal være et grunnleggende hensyn (art 3, para.1)*. Hentet 9.2.23

https://www.regjeringen.no/contentassets/1376fac2fe2a427389f9f94b52acdefc/crc_c_gc_14_eng_nor.pdf

Egelund, T. & Sundell, K. (2001). *Til barnets beste. Undersøkelser av børn og familier – En forskeroversikt*. København: Hans Reitzels Forlag.

Espedal, B. (1997). Fornuft og tilpasning: Er organisasjonsmessig tilpasning til nye krav et resultat av kunnskapsbasert handling? *Norsk Statsvitenskapelig Tidsskrift*, 13:59-76.

Felitti, V.J. (2002). The relationship of adverse childhood experiences to adult health: turning gold into lead. *Z. Psychosom Med Psychother* 2002; 48: 359-69.

Finkelhor, D., Ormrod, R. K., & Turner, H. A. (2007). Poly-victimization. A neglected component in child victimization. *Child Abuse & Neglect*, 31(1), 7-26.

Galtung, J. (1969). Violence, peace and peace research. *Journal of Peace Research* 6(3).

Gilbert, R., Widom, C.S., Browne, K., Fergusson, D., Webb, E., & Janson, S. (2009). Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. *The Lancet*, 373(9657), 68-81.

Grunnloven (1814). *Kongeriket Norges Grunnlov* (LOV-1814-05-17). Lovdata. Hentet 12.12.22. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17-nn>

Hafstad, G. S. & E-M. Augusti NKVTS (2019). Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten. En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12 til 16 år. (Rapport nr 4/2019), Oslo. Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. Hentet 9.12.22
https://www.nkvts.no/content/uploads/2019/10/Rapport_4_19_UEVO.pdf

Hagve, M. (2022). *Ledelse i barnevernet – en praksisnær håndbok*. Bergen: Fagbokforlaget.

Haugli, T. (2008). Hensynet til barnets beste. I N. Høstmælingen, E.S. Kjørholt & K. Sandberg(red.). *Barnekonvensjonen: Barns rettigheter i Norge* (s. 55 – 78). 4. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Heltne, U. & Steinsvåg, P. Ø. red. (2011). *Barn som lever med vold i familien: Grunnlag for beskyttelse og hjelp*. Oslo: Universitetsforlaget.

Hughes K, Ford K, Bellis MA, Glendinning F, Harrison E, Passmore J. (2021). *Health and financial costs of adverse childhood experiences in 28 European countries: a systematic review and meta-analyses*. *Lancet Public Health* 2021; 6: e848. Hentet 5.12.22
[http://doi.org/10.1016/s2468-2667\(17\)30118-4](http://doi.org/10.1016/s2468-2667(17)30118-4)

Høstmælingen, N., E.S. Kjørholt & K. Sandberg (2012). *Barnekonvensjonen: Barns rettigheter i Norge*. 4. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Janis, I.L. (1982). *Groupthink: Psychological Studies of Policy Decisions and Fiascoes*. (2.utg.) Boston: Houghton Mifflin.

Janson, S. Jernbro, C., & Långberg, B. (2011). *Kroppslig bestraffning och annan kränkning av barn i Sverige – en nationell kartläggning 2011*. Karlstad: Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Karlstad universitet.

Jernbro, C., & Janson, S. (2016). *Våld mot barn 2016. En nationell kartläggning*. Stockholm: Stiftelsen Allmänna Barnhuset.

Jacobsen, Dag Ingvar og Thorsvik, Jan (2019). *Hvordan organisasjoner fungerer. Innføring i organisasjon og ledelse*. 5.utgave. Bergen: Fagbokforlaget

Jacobsen, Dag Ingvar (2022). *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. 4.utgave. Kristiansand S: Høgskoleforlaget

Justis- og beredskapsdepartementet (2021): *Handlingsplan. Frihet fra vold*. Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021 – 2024. Hentet

8.12.21<http://www.ergjeringern.no/contentassets/9c4fb648c1eb2e58f645870b8/209755-jd-frihetfravold-web.pdf>

Isdal, Per. (2000). *Meningen med volden*. Oslo: Kommuneforlaget AS

Kahneman, D., Slovic, P. og Tversky, A. (red.) (1982). *Judgement under Uncertainty; Heuristics and Biases*. New York. Cambridge university Press.

Kane, A.A., Schönfelder, W. & Andersen, S.T. (2018). *Handlingsrom i barnevernet. Muligheter og begrensninger for profesjonsutøveren*. Bergen: Fagforlaget.

Killèn, Kari (2019). *Barndommen varer i generasjoner*. Forebygging er alles ansvar. Oslo: Kommune Forlaget.

Killèn, Kari (2021). *Sveket*. Risiko og omsorgssvikt – et helseproblem. Oslo: Kommune forlaget.

Kirkengen, A. L. (2017). Diagnose: Barndomsforgiftning. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 14 (1), s. 16-24.

Kirkengen, A. L. & Næss, A. B (2021). *Hvordan krenkede barn blir syke voksne*. 4. utgave. Oslo: Universitetsforlaget

Kloppen, K., Mæhle, M., Kvello, Ø., Haugland, S., & Breivik, K. (2015). Prevalence of intrafamilial child maltreatment in the Nordic countries. A review. *Child Abuse Review*, 24 (1), 51-66.

Krueger, R.A. & Casey, M.A. (2000). *Focus groups: A practical guide for applied research*. 3.utgave. Thousand Oaks: Sage.

Krug, E. G., Mercy, J.A., Dahlberg, L.L., & Zwi, A.B. (2002). The world report n violence and health. *The Lancet*, 360(9339), 1083-1088.29, Dahlberg, & Zwi, 2002).

Kvale, Steinar (2015). *Det kvalitative forskning intervju*. 3.utgave. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Kvello, Øivind (2015). *Barn i risiko*. Skadelige omsorgssituasjoner. 2.utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Kvello, Øivind (2021). *Samtaler med barn og ungdom*. Medvirkning, kommunikasjon og metoder. Bergen: Fagbokforlaget.

Levinthal, D.A. og March, J.G. (1993). The Myopia of Learning. *Strategic Management Journal*, 14:95-112.

Lillevik, O. G. (2016). Perspektiver på vold mot barn. I: Mevik, K., Lillevik, O. G. & Edvardsen, O. (red). *Vold mot barn. Teoretiske, juridiske og praktiske tilnærminger*. Oslo: Gyldendal.

Lillevik, O. G. (2019). Fennomenforståelse – vold i nære relasjoner. I: Mevik, K, Lillevik, O. G. & Nordhaug, I. (red) *Vold i nære relasjoner. Diskurser og fennomenforståelse* Oslo: Gyldendal.

March, J. G. (1994). *A primer on decision making. How Decisions Happen*. The free press. NYC, Business/management.

Matningsdal, M. (2021). *Norsk spesiell strafferett*. 3. utgave. Bergen: Fagbokforlaget.

Morgan, D. L. (1997). *Focus groups as qualitative research*. 2. utgave. Thousand Oaks, California; Saga Publications.

Mossige, S., & Stefansen, K. (2007). *Vold og overgrep mot barn og unge*. NOVA-rapport 20/07. Oslo: Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring.

Myhre, M., Thoresen, S., & Hjemdal, O. K. (2015). *Vold og voldtekt i oppveksten. En nasjonal intervjuundersøkelse av 16- og 17-åringer* (Rapport 1/2015). Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Natland, S. & Rasmussen, M. (2012). Jeg var ganske usynlig. *FONTENE Forskning*, 1(12), 4 – 18. Hentet 9.2.23

<https://fonteneforskning.no/pdf-15.19488.0.3.19e58a8adf>

NKVTS (2008). *Håndbok for helse- og omsorgspersonell ved mistanke om barnemishandling*. Hentet 8.12.22

<https://www.nkvts.no/sites/Barnemishandling/helsetjenesten/minoritetsfam/Pages/aresrelatert-vold.aspx>

NKVTS (Rapport nr 1/2019). *Vold i oppveksten. Varige spor?* En longitudinell undersøkelse av reviktimisering, helse, rus og sosiale relasjoner hos unge utsatt for vold i barndommen. Hentet 30.03.23

https://www.nkvts.no/content/uploads/2019/03/NKVTS_Rapport_1_19_web.pdf

NKVTS (Rapport nr 4/2019). *Ungdoms erfaringer med vold og overgrep i oppveksten. En nasjonal undersøkelse av ungdom i alderen 12 til 16 år*. Hentet 4.4.23

<https://www.nkvts.no/rapport/ungdoms-erfaringer-med-vold-og-overgrep-i-oppveksten-en-nasjonal-undersokelse-av-ungdom-i-alderen-12-til-16-ar/>

NKVTS (Rapport nr. 1/2023). *Omfang av vold og overgrep i den norske befolkning*. Hentet 30.03.23

https://www.nkvts.no/content/uploads/2023/03/NKVTS_Rapport_1_23_Omfang_vold_overgrep-pdf

NOU 2003:31. (2003). Retten til et liv uten vold. *Menns vold mot kvinner i nære relasjoner*. Statens forvaltningstjeneste. Informasjonsforvaltning.

NOU 2014:8. (2014). Tolking i offentlig sektor. *Tolking i offentlig sektor – et spørsmål om rettsikkerhet og likeverd*. Tolkeutvalget. Barne- og familiedepartementet. Hentet 19.01.23

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/NOU-2014-8/id2001246>

NOU 2017:12. (2017). Svikt og svik. *Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt*. Barne- og likestillingsdepartementet. Hentet 9.2.23

<https://www.regjeringen.no/contentassets/a44ef6e251cd443396588483e97402ab/no/pdfs/nou201720170012000dddpdfs.pdf>

Oslo kommune, (2023). Vold og seksuelle overgrep mot barn – *Samhandlingsrutine mellom politiet og Oslo kommune*. Hentet 14.04.23 <https://www.oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/barn-ungdom-og-familie/barne+vern-og-foreldreveiledning/vold-og-seksuelle-overgrep-mot-barn-samhandlingsrutine/#toc-1>

Ot.prp.nr 104 (2008-2009). *Lov om endringer I barnelova mv. – (flytting, delt bosted, samvær, vold mv.)*. Barne- og familiedepartementet. Hentet 8.12.22
<http://www.regjeringen.no//no/dokumenter/otprop-nr-104-2008-2009-/id567744/?ch=2>

Pedersen, S., Johnsen, P.F.F, von Hanno, I.L. Myrvold, T. & Stokke, O.M. (2023). Samfunnskostnader av vold i nære relasjoner. *Menon Economics, 2023*. (Menon-publikasjon nr 15/2023). Hentet 4.4.23
<https://www.menon.no/wp-content/uploads/2023-15-Samfunnsokonomiske-kostnader-av-vold-i-naere-relasjoner.pdf>

Politidirektoratet (2019). Etterforskning av æresrelatert vold og drap. Hentet 7.12.22
<https://kode.politiet.master.net/Documents/Etterforskning%20av%20%C3%A6resrelatert%20vold%20og%20drap%202019.pdf>

Ports, K. A., Ford, D.C., & Merrick, M. T. (2016). Adverse childhood experiences and sexual victimization in adulthood. *Child Abuse & Neglect*, 51, 313-322.

Prop. 73 L (2016-2017). *Endringer i barnevernloven (barnevernsreform)*. Barne- og likestillingsdepartementet. Hentet 22.12.22
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prp.-73-l-20162017/id2546056/>

Prop. 133 L (2020 – 2021). *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven*. Barne- og familiedepartementet. Hentet 10.12.22
<https://www.regjeringen.no/contentassets/f325e4de00fb472f85a7a2b94124f531/no/pdfs/prp202020210133000dddpdfs.pdf>

Prop. 222 L (2020 – 2021). *Endringer i barnevernloven mv. (tverrfaglig helsekartlegging)*. Barne- og familiedepartementet. Hentet 17.03.23
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-222-l-20202021/id2862099/?ch=3>

Rachlew, A. (2009). *Justisfeil ved politiets etterforskning. Noen eksempler og forskningsbaserte mottiltak*. (PH. D. avhandling), Det juridiske fakultet, universitetet i Oslo, Oslo: Unipub.

Rachlew, A., & Fahsing, I.A. (2016). *Politiavhør*. I R. Aarli, M.-A. Hedlund & S.E. Jebens (Red.), *Bevis i straffesaker. Utvalgte emner* (s. 225 – 254). Oslo: Gyldendal Juridiske

Sandberg, K. (2016). *Barnets beste i lovgivningen. Betragtninger til Barnevoldsutvalget*. Hentet 5.12.22
<https://www.jus.uio.no/forskning/omrader/verdi/publikasjoner/barnets-beste-i-lovgivningen.html>

Skjørten, K., Bakketeig, E., Bjørnholt, M., & Mossige, S. (Red.). (2019). *Vold i nære relasjoner. Forståelse, konsekvenser og tiltak*. Universitetsforlaget.

Sommerfeldt, M. B., Hauge, M., & Øverlien, C. (2014). *Minoritetsetniske barn og unge og vold i hjemmet. Utsatthet og sosialfaglig arbeid*. Rapport nr 3/2014. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Steinkopf, H., Leite, R., Spikkeland, G. & Lunde, P.M. (2006). *Kontroll, terapi eller begge deler? Samarbeid om familievold mellom politi, barnevern og familiekontor*. I *Fokus på familien*. Årg. 34, nr 4, s. 242 – 256.

Steinsland, S. Ø., Thoresen, S., Wentzel-Larsen, T., Zwart, J.-A., & Dyb, G. (2014). *Recurrent headache and interpersonal violence an adolescence. The roles of psychological distress, loneliness and family cohesion: The HUNT study*. *The Journal of Headache and Pain*, 15(1), 35.

Stoltenborgh, M., Bakermans–Kranenburg, M.J., Alink, L. R., & van IJzendoorn, M. H. (2015). The prevalence of child maltreatment across the globe. Review of a series of meta-analyses. *Child Abuse Review*, 24 (1), 37-50.

Straffeloven (2005). *Lov om straff* (LOV-1902-05-22-10). Lovdata. Hentet 1.10.22
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-05-20-28>

Søftestad, S. (2018). *Grunnbok i arbeid med seksuelle overgrep mot barn*. Oslo: Universitetsforlaget.

Tietjen, G. E., Buse, D. C., Fanning, K. M., Serrano, D., Reed, M. L., & Lipton, R. B. (2015). Recalled maltreatment, migraine, and tension-type headache. Results of the AMPP study. *Neurology*, 84(2), 132-140.

Tjora, A. (2021). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis*. 4.utgave. Oslo: Gyldendal.

Thoresen, S., & Hjemdal, O.K. (2014). *Vold og voldtekt i Norge. En nasjonal forekomststudie av vold i et livsløpsperspektiv*. (Rapport 1/2014). Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress.

Thorkildsen, I. M. (2015). *Du ser det ikke før du tror det – et kampskrift for barns rettigheter*. Bergen: Vigmostad og Bjørke.

Van der Kolk, B. (2020). *Kroppen holder regnskap*. Hjerne, kropp og sinn i behandling av traumer. Oslo: Flux forlag.

Van der Weele, J., Ansar, N. & Casto, Y (2011). Møte med foreldre som bruker oppdragervold – erfaringer fra arbeid med minoritetsforeldre. I.U. Heltne & P.Ø. Steinsvåg (red.), *Barn som leder med vold i familien. Grunnlag for beskyttelse og hjelp* (s.120-136). Oslo: Universitetsforlaget.

Van der Weele, J. & Fiecko, E.M. (2020). Kulturelle fallgruver i utredning av minoritetsbarn. Veiledning for rettens aktører, barnevern og sakkyndige. *Tidsskrift for familierett, arverett og barnerettslige spørsmål*. Vol. 18, Utg. 3-4, 255 – 280. Hentet 22.12.22

<https://doi.org/10.18261/issn.0809-9553-2020-03-04-04>

Van der Weele, J., & K. Karlsen (2021). *Analyse i komplekse barnevernssaker – fra magesfølelse til kritisk tenkning*. Oslo: Gyldendal.

Vorland, N., & Skjørten, K. (2017). Barn i krise. Samarbeidet mellom barnevern og politi. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress. (Rapport 4/2017).

Weber, M. (2000). *Makt og byråkrati. Essays om politikk og klasse, samfunnsforskning og verdier*. Oslo: Gyldendal.

Willig, C. (2013). *Introducing qualitative research in psychology*. 3.utgave. Open University Press.

Øverlien, C. (2012) *Vold i hjemmet – barns strategier*. Oslo: Universitetsforlaget.

Øverlien, C., Hauge, M.I & Schulz, J.H. (2016) *Barn, vold og traumer: Møter med unge i utsatte livssituasjoner*. Oslo: Universitetsforlaget.

Øye, C., & Norvoll, R. (2013). *Psykisk helse i et makt- og kontrollperspektiv*. I R. Norvoll (red.), *Samfunn og psykisk helse. Samfunnsvitenskapelig perspektiv*, Oslo: Gyldendal Akademiske.

Vedlegg 1:

Intervjuguide – for fokusgruppeintervju

Intervjuet vil i sin helhet foregå muntlig i gruppe med taleopptak. Samtykke til taleopptak innhentes av den enkelte i forkant av intervjuets start. Intervjuguiden brukes av meg som intervjuer og deles ikke ut under intervjuet.

I forkant av fokusgruppe intervjuet vil jeg ha innhentet navn på de som skal delta i fokusgruppeintervjuet og sende den enkelte en kort presentasjon av prosjektet, hva som er grunnen til at de er valgt ut til å delta og hva som er formålet med fokusgruppeintervjuet. Informasjonen som sendes ut vil være lik i innhold og utforming.

Innledning og informasjon

Jeg er for tiden deltidsstudent ved utdanningsinstitusjonen, Politihøgskolen, avdeling etter- og videreutdanning. Her gjennomfører jeg en erfaringsbasert master i etterforskning. I forbindelse med masteroppgaven skal jeg foreta fokusgruppeintervju i ulike bydelsbarnevern for å finne ut hvilke vurderinger barnevernsansatte gjør før de melder om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet.

Masteroppgavens problemstilling er: ” Hvilke vurderinger gjør barnevernsansatte før de eventuelt melder om et mulig straffbart forhold innen kriminalitetsområdet vold i nære relasjoner til politiet?”

Fokusgruppe intervjuene vil bli anonymisert.

1. Hvordan er barnevernstjenesten organisert? (Mottak, undersøkelse og tiltak mv.)
2. Hva er de utløsende faktorer for at en barnevernssak vurderes varslet til politiet?
3. Hvem diskuteres dette spørsmålet med og på hvilken måte?
4. Hvordan dokumenteres varsling til politiet hos dere? (beskriv gjerne rutiner for hva som dokumenteres og på hvilken måte).

5. Hvordan beskytter dere barn som er utsatt for vold i nære relasjoner?

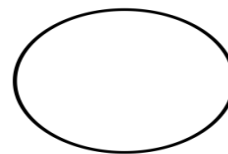
6. Hvordan beskytter dere barn som er utsatt for vold i nære relasjoner, når foreldrene ikke samtykker til tiltak og oppfølging?

7. Beskriv mulige etiske dilemmaer og eller verdimessige dilemmaer i forbindelse med en eventuell varsling om mulige straffbare forhold av vold i nære relasjoner?

8. Beskriv oppsummert hvilke vurderinger som ligger til grunn for anmeldelser av vold i nære relasjoner?

Vedlegg 2:

Konklusjon:



Meldingsavklaring:

	Ja	Nei	
F.reg adresse i bydel Grünerløkka?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Registrert i Familia:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Klientnummer: _____
Er barnet registrert i Sokrates:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Avsluttet/aktiv sak i annen bydel:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Neste dok nr: _____
Er det henlagte meldinger siste 5 år:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	Kontaktpers.: _____
Slekt / søsken, idnr:	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	
Frist for konklusjon av melding:			_____
Familieveileder 0-2 år :			_____

Meldingsgjennomgang:

Tidligere kjennskap til familien? Aktive tiltak, hvilke?:

Hva gjelder bekymringen:

Behov for utdyping av melding:

Hva bør vektlegges i undersøkelsen:

Dersom henleggelse, vurdering om foresatte skal ha informasjon om meldingen:

Aktuelt med oppstartsmøte/Nettverksmøte?

Samarbeid med politi? Vurdering av anmeldelse:

Beskjeder til saksbehandler: